

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, O. P. S., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

LEVICOVÝ EXTREMISMUS - KOMUNISMUS

Autor práce: Martin Kudr, DiS.

Studijní obor: Bezpečnostně právní činnost ve veřejné správě

Forma studia: Kombinovaná

Vedoucí práce: doc. Ing. Dr. Štefan Danics, Ph.D.

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

2016

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v této práci.

Souhlasím, aby práce byla uložena v knihovně Vysoké školy evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích a zpřístupněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce panu doc. Ing. Dr. Štefanovi Danicsovi, Ph.D., za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce. Dále patří mé poděkování všem respondentům, kteří se zúčastnili empirického výzkumu a odpověděli na otázky v dotazníku.

ABSTRAKT

KUDR, M. *Levicový extremismus - komunismus*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, o. p. s., 2016. 72 s. Vedoucí bakalářské práce: doc. Ing. Dr. Štefan Danics Ph.D.

Klíčová slova: extremismus, levicový extremismus, komunismus, marxismus-leninismus, trockismus

Bakalářská práce se zabývá problematikou levicového extremismu a to konkrétně komunismem, krajně levicovými sdruženími a stranami působící v České republice. Práce analyzuje vybraná krajně levicová sdružení a strany působící na našem území. Teoretická práce vychází z teorie extremismu, přestože samotné vymezení extremistické levice či ultralevice je problematické, přičemž ne vždy je zřejmé, které politické subjekty sem zařadit. V tomto ohledu autor v práci upozorňuje, že politická praxe by potřebovala jasnější vymezení těchto pojmů. Autor se prostřednictvím empirického výzkumu snaží ukázat v práci jaké je povědomí české veřejnosti ve vztahu k problematice levicového extremismu, včetně bezpečnostních aspektů.

ABSTRACT

KUDR, M. *Left-wing extremism – comunism*. České Budějovice: The college of European and Regional Studies, 2016. 72 s. Supervisor: doc. Dr. Ing. Štefan Danics, Ph.D.

Keywords: extremism, left-wing extremism, comunism. Marxism-Leninism, Trotskyism

This bachelor's thesis deals with issue of left-wing extremism, namely communism, radicals of ultra-left organisation and political parties operating in Czech Republic. The thesis analyses selected extreme left-wing groups and parties operating in our territory. Theoretical part of this thesis is based on the theory of extremism, although the very definition of extremist left or ultra-left is problematic, whereas it isn't always clear which political entities includes here. In the thesis the author draw attention, that political practice would require a clearer definition of these terms. The author, through empirical research try to show how the Czech public awareness is in relation to the extremism problematic, including safety aspects.

Obsah

Úvod.....	8
1 Cíl a metodika bakalářské práce	10
2 Levicový extremismus – komunismus a anarchismus	12
2.1 Vymezení extremismu a levicového extremismu	12
2.1.1 Charakteristika extremismu	12
2.1.2 Charakteristika politického extremismu	14
2.1.3 Charakteristika levicového extremismu.....	15
2.2 Komunismus.....	15
2.2.1 Marxismus	16
2.2.2 Leninismus.....	17
2.2.3 Stalinismus.....	17
2.2.4 Trockismus.....	18
2.2.5 Maoismus.....	18
2.2.6 Eurokomunismus	19
2.3 Anarchismus a jeho ideové projevy	19
2.3.1 Individualismus.....	20
2.3.2 Mutualismus.....	20
2.3.3 Syndikalismus.....	21
2.3.4 Anarchokomunismus	21
2.3.5 Anarchokapitalismus	21
3 Komunistické subjekty v České republice	23
3.1 Marxisticko-leninské organizace.....	24
3.1.1 Komunistický svaz mládeže (KSM)	24
3.1.2 Svaz mladých komunistů Československa (SMKČ).....	25
3.1.3 Klub českého pohraničí (KČP).....	25
3.1.4 Síť revolučních buněk (SRB)	26
3.2 Trockistické organizace.....	27
3.2.1 Levá perspektiva (LP).....	27
3.2.2 Socialistická solidarita (SocSol)	28
3.2.3 Socialistická organizace pracujících (SOP).....	29
4 Aktuální komunistické projevy v České republice a jejich bezpečnostní aspekty.....	31
4.1 Rok 2012	31
4.2 Rok 2013	32
4.3 Rok 2014	33

4.4 Rok 2015	34
4.5 Souhrn	35
5 Opatření českého státu proti nebezpečným projevům komunismu.....	36
5.1 Protiextremistická politika	39
5.2 Zásady protiextremistické politiky v ČR.....	40
5.3 Subjekty protiextremistické politiky	41
5.3.1 Ministerstvo vnitra České republiky.....	41
5.3.2 Policie České republiky	43
5.3.3 Bezpečnostní informační služba - BIS.....	44
5.3.4 Ostatní subjekty	45
6 Empirický výzkum vybraného vzorku české společnosti k projevům komunismu.....	47
6.1 Cíle a hypotézy	47
6.2 Dotazníkové šetření – Levicový extremismus a komunismus.	49
Závěr	62
Seznam použité literatury.....	65
Elektronické zdroje	67
Právní předpisy	69
Přílohy.....	70

Úvod

Bakalářská práce „Levicový extremismus – komunismus“ se zabývá charakteristikou krajní levice v České republice a to konkrétně komunismem a jeho hnutími, sdruženími a stranami, které se mezi krajní levici řadí v současné době.

Komunismus má jako názorový proud a hnutí v Česku dlouhou historii. Začal se prosazovat v první polovině 20. let dvacátého století, kdy v roce 1921 vznikla Komunistická strana Československa. Od roku 1927, kdy se předsedou strany stal Klement Gottwald, začala strana směřovat k stalinskému a sovětskému komunismu.

V šedesátých letech nastalo v Československu jisté uvolnění. Snaha o československou cestu komunismu však zkrachovala a zemi obsadila vojska Varšavské smlouvy.

Léta 1948 – 1989 lze označit za vládu represivního terorismu, jehož nejvýznamnější a nejničivější formou je teror vykonávaný přímo státními složkami,¹ i když, jak uvedeno, koncem šedesátých a v osmdesátých letech nebyly státní složky tak aktivní a důsledné.

V roce 1989 došlo k politickému převratu. Komunismus se stal symbolem něčeho nenáviděného, zastaralého a neprogresivního. V současné době jsou komunisté opět součástí české politické scény a získávají své voliče. Nejsilnější komunistickou stranou je Komunistická strana Čech a Moravy.

Polistopadová doba přinesla do naší země společně s demokracií nové, za totalitního režimu nedovolené a zakázané možnosti jednotlivců i skupin. Vznikalo mnoho pravicových stran, což bylo do té doby téměř nemyslitelné. Stejně tak začaly vznikat i strany s odkazem na minulý režim a jeho ideologii. Vznik všech těchto stran je umožněn listinou základních práv a svobod kde stojí: ² „Každý má právo vyjadřovat své názory slovem, písmem, tiskem, obrazem nebo jiným způsobem, jakož i svobodně vyhledávat, přijímat a rozšiřovat ideje a informace bez ohledu na hranice státu“.

Demokratická společnost je, dá se říci, živnou půdou pro různá extremistická hnutí. Listina základních práv a svobod zaručuje ve druhém oddílu v člancích 17 - 23

¹ KOTLÁN, P. *Demokracie ve stínu*, Ostrava, 2003, s 46,47.

² ČESKO. Zákon č. 2 ze dne 16. prosince 1992, Listina základních lidských práv a svobod, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*, 1992, oddíl druhý článek 17

svobodu projevu slova, shromažďování a vyjadřování.³ Extremistická hnutí si tyto základní práva snaží uzpůsobit k obrazu svému a při svých shromážděních hlásat své názory, které jsou často v rozporu se zákonem. Tato hnutí jsou velmi dobře seznámena se svými právy, ale málokdy si uvědomují, že mají také povinnosti. Jsou zde proto zákony, kterými je potřeba se řídit a dodržovat je. Proto existují instituce a složky, které dohlíží na dodržování zákona a v případě jeho porušení i trestají. Tyto složky jsou brány ze strany extremistických hnutí jako nepřátelé, se kterými je třeba bojovat, což občas vede k rozpoutání téměř pouliční války například zasedání Mezinárodního Měnového Fondu v září roku 2000, kdy několik tisíc levicových demonstrantů z České republiky i z několika dalších států přijelo protestovat proti globalizaci do Prahy a jejich následné střety s Policií ČR byly ve dnech zasedání na denním pořádku.

Díky extremismu dochází často k narušování veřejného pořádku a to většinou při střetech obou táborů – levice a pravice. Prakticky obě skupiny využívají nespokojenosti veřejnosti k propagaci svých hnutí a názorů a rozšiřování svých propagačních materiálů. Téměř pokaždé jde o kritiku jedné z vládnoucích stran a snaha působit na občany díky medializaci těchto shromáždění. Snaží se oslovit voliče a vnutit jim svůj názor. Obviňují parlamentní strany z nezájmu o voliče zvláště po volbách, nesouhlasí s parlamentní demokracií a s oprávněností státní moci, kterou neuznávají.

V poslední době dochází k rozmachu extremistických hnutí a sdružení. Je to také díky internetu a na něm dostupných informacích. Právě díky internetu je zde i větší hrozba teroristických útoků. Proto je důležité na extremismus nezapomínat a snažit se o něm vědět co nejvíce.

³ ČESKO. Zákon č. 2 ze dne 16. prosince 1992, Listina základních lidských práv a svobod, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*, 1992, oddíl druhý, článek 17-23

1 Cíl a metodika bakalářské práce

Cílem bakalářské práce je charakterizovat levicový extremismus a to konkrétně komunismus, jeho směry, hnutí, organizace a strany, které působí v České republice a jsou považovány za extremistická. Provedeme dělení těchto hnutí, projdeme jejich vznikem a přiblížíme jejich současnou činnost. Cílem je též zjistit pomocí dotazníkového šetření u oslovených jedinců, zda mají přehled o extremismu, jaký mají vztah k levicovému extremismu, zda znají některé jeho hnutí a jejich vztah ke komunismu.

Teoretická část práce bude zpracována pomocí obsahové analýzy dostupné z publikací, které se zabývají extremismem, levicovým extremismem, politickým extremismem a radikalismem a komunismem. Bude provedena analýza písemných pramenů, zejména knih a publikací, které se týkají extremismu jako takového, levicového extremismu a politického extremismu v České republice, zpráv o extremismu na území České republiky za roky 2012, 2013, 2014 a první tři čtvrtletí roku 2015 a koncepce boje proti extremismu pro roky 2014 a 2015 vydané Ministerstvem vnitra České republiky. Dále budou využity i elektronické zdroje. Bude zde definován pojem extremismus, pojem politický extremismus a levicový extremismus, rozdělení levicového extremismu, směry komunismu.

Praktickou částí práce bude vytvoření dotazníku a jeho předání respondentům (osobám, kterým je dotazník určen)⁴. Skupina respondentů není přesně určena, autorovi práce šlo o co nejširší záběr obyvatelstva, proto k rozšíření dotazníků bylo použito internetu i osobního setkání s respondenty a předání dotazníku. Všichni respondenti byli ujištěni o anonymitě a o tom, že jejich odpovědi a názory budou užity pouze při vypracování této bakalářské práce. Všechny dotazníky budou vyplněny na základě svobodného rozhodnutí a dobrovolnosti. V dotazníku bude 17 otázek, kdy pět je sociálně-demografických. Otázky v dotazníkovém šetření jsou ve většině případů uzavřené. Nejpoužívanějším způsobem pro standardizaci odpovědí jsou „uzavřené otázky“.⁵ Nekompletně vyplněné dotazníky budou z dotazníkového šetření vyřazeny. Cílem kvantitativního výzkumu je testování hypotéz o sociálních skupinách, ne o

⁴ PÁNA, L. SOMR, M. *Metodologie a metody výzkumu*. České Budějovice. 2007, s. 22.

⁵ PÁNA, L. SOMR, M. *Metodologie a metody výzkumu*. České Budějovice. 2007, s. 19.

jedincích.⁶

Závěry z kompletně vypracovaných dotazníků budou sumarizovány do datové matice. Dílčí výsledky budou následně zpracovány do tabulek a doplněny přehlednými grafy s příslušným komentářem.

Závěry výzkumu nám potvrdí nebo vyvrátí hypotézy.

⁶ PÁNA, L. SOMR, M. *Metodologie a metody výzkumu*. České Budějovice. 2007, s. 19.

2 Levicový extremismus – komunismus a anarchismus

2.1 Vymezení extremismu a levicového extremismu

2.1.1 Charakteristika extremismu

Pojem extremismus jako takový je dodnes nejednotný.

Extremismus (z latinského *extremus* – nejzazší, krajní, přemrštěný, výstřední postoj), v politické teorii označuje tento problém nejvíce vzdálenou pozici od pomyslného politického středu.⁷

Extremismus lze považovat za krajní chování, názory, projevy, které společnost sama označuje za krajní, neboť se neshodují se stanovenými a všeobecně uznávanými pravidly.⁸

Ministerstvo vnitra a Policie ČR využívají pro své potřeby extremismus jako pojem, jímž jsou označovány vyhraněné ideologické postoje, které vybočují z ústavních, zákonných norem, vyznačují se prvky netolerance, a útočí proti základním demokratickým ústavním principům, jak jsou definovány v českém ústavním pořádku. Mezi tyto principy patří:⁹

- úcta k právům a svobodám člověka a občana (čl. 1 Ústavy),
- svrchovaný, jednotný a demokratický právní stát (čl. 1 Ústavy),
- nezměnitelnost podstatných náležitostí demokratického právního státu (čl. 9 odst. 2 Ústavy),
- svrchovanost lidu (čl. 2 Ústavy),
- volná soutěž politických stran respektujících základní demokratické principy a odmítajících násilí jako prostředek k prosazování svých zájmů (čl. 5 Ústavy),
- ochrana menšin při rozhodování většiny (čl. 6 Ústavy),
- svoboda a rovnost lidí v důstojnosti a právech, nezadatelnost, nezcizitelnost, nepromlčitelnost a nezrušitelnost základních práv a svobod bez rozdílu pohlaví, rasy, barvy pleti, jazyka, víry a náboženství, politického nebo jiného smýš-

⁷ CHARVÁT, J. *Současný politický extremismus a radikalismus*, Praha, 2007, s. 9.

⁸ DANICS, Š. *Extremismus a militantní demokracie*, Praha 2014, s. 21.

⁹ EXTREMISMUS, *Co je extremismus* [online], Praha, Ministerstvo vnitra ČR, 2010, [cit. 2016-1-4] Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/prevence-informace-o-extremismu-co-je-extremismus.aspx>>

lení, národního a sociálního původu, příslušnosti k národnosti nebo etnické menšině, majetku, rodu nebo jiného postavení (čl. 1, čl. 3 Listiny základních práv a svobod).

Extremistické postoje jsou způsobitelné přejít v aktivity, které působí, ať již přímo nebo v dlouhodobém důsledku, destruktivně na stávající demokratický politicko-ekonomický systém, tj. snaží se nahradit demokratický systém systémem nedemokratickým (totalitním nebo autoritářským režimem, diktaturou, anarchií). Tímto typem aktivit se zabývá Bezpečnostní informační služba na základě zákona č. 153/1994 Sb., dle § 5 písm. a).¹⁰

Bezpečnostní informační služba používá vlastní popis a slovo extremismus v oblasti bezpečnostní problematiky: „Aktivity a jevy, jejichž cílem nebo důsledkem je destrukce demokratického systému. Dále aktivity, které používají k uskutečnění svých jinak legitimních cílů neadekvátní, tj. nezákonné či subversivní metody.“¹¹

Extremismus dělíme na:

- Politický:
 - o Pravicový – odmítá rovnost lidí, jedná se o nacionální, rasovou a etnickou nenávisť, sympatizuje s historickým fašismem nebo nacismem
 - o Levicový – jde mu o rovnost lidí na úkor individuální svobody, je zde zášť třídní, sociální, antikulturní, sympatizuje s historickým komunismem nebo anarchismem
- Náboženský – sleduje uchopení politické moci a nastolení nějaké podoby teokracie (tj. vlády, která se přímo odvolává na božskou moc a božské právo) nebo závažným způsobem porušuje základní lidská a občanská práva – např. hromadné sebevraždy za účelem spasení
- Ekologický (environmentální) – hlásí se k principům ekologie, ale proniká za její hranice, zejména do oblasti politiky
- Národnostní (regionalistický) – snaha o prosazování kulturní a politické

¹⁰ EXTREMISMUS, *Co je extremismus* [online], Praha, Ministerstvo vnitra ČR, 2010, [cit. 2016-1-4] Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/prevence-informace-o-extremismu-co-je-extremismus.aspx>>

¹¹ BIS, *Výroční zpráva Bezpečnostní informační služby za rok 2012* [online], Praha, Bezpečnostní informační služba, 2013 [cit. 2016-1-4] Dostupné z WWW: <<http://www.bis.cz/extremismus.html>>, kapitola 3.4

výlučnosti etnika či regionu s přispěním separatistických požadavků a používání nedemokratických metod.

2.1.2 Charakteristika politického extremismu

Pojem politický extremismus, je vyjádřením všech aktivit, které vystupují proti současnému politickému systému moci a vládnutí, jejíž cíl je tento systém nahradit jiným a to takovým, který bude přijatelnější.¹²

Politický extremismus lze také popsat jako nespokojenost s politickým uspořádáním a mírou zabezpečení práv, svobod nebo povinností pro jednotlivce, ale i skupiny. Ti nespokojení pak zastávají názory a postoje, které jsou k danému politickému systému velmi kritické. Nemusí jít k úplnému potlačení základních hodnot demokracie, ale k částečnému zpochybňování těchto principů, kdy v konečném důsledku mohou narušit základní kameny demokracie.¹³

Posledním zde uváděným pojmem je dle pana Danicse a Kamína:¹⁴ „Individuální postoje, skupinovou a organizovanou veřejnou činnost, která se uskutečňuje především v rámci politických stran či občanských sdružení, přičemž za extremistické mohou být označeny i určité tiskoviny, nakladatelství a hudební skupiny šířící takové názory a postoje. Extremistické uvažování a jednání v politice je spojeno s opozicí vůči celému etablovanému systému a extremistické subjekty potom působí v rámci i mimo rámec stávajícího ústavního systému.“

Podle několika politologů nelze pracovat s pojmem politického extremismu pouze jako s úzce zaměřeným pouze na politickou sféru. Je potřeba zahrnovat nejen politické, ale též ekonomické, sociální a kulturní podmínky šíření protidemokratických a demokracii oslabujících postojů, rozsah a vývoj extremistických aktivit, generační a pohlavní zvláštnosti strukturu extremistické ideologie, programy extremistických hnutí a organizací a jejich vztah k politickým silám na národní i mezinárodní úrovni.¹⁵

Projevy politického extremismu jsou zaměřeny proti základním hodnotám demokratického státu, proti jeho pravidlům a institucím. Prakticky všichni političtí extremisté mají shodné způsoby myšlení.¹⁶

¹² CHARVÁT, J. *Současný politický extremismus a radikalismus*, Praha, 2007, s. 19.

¹³ DANICS, Š. *Extremismus a militantní demokracie*, Praha 2014, s. 23.

¹⁴ DANICS, Š., KAMÍN, T. *Extremismus, rasismus a antisemitismus*, Praha, 2010, s. 29.

¹⁵ DANICS, Š., KAMÍN, T. *Extremismus, rasismus a antisemitismus*, Praha, 2010, s. 31.

¹⁶ DANICS, Š. *Extremismus*, Praha, 2003, s. 19,20.

- víra v existenci absolutní pravdy a vědomí osobního poznání této pravdy
- nereálné hodnocení stávající politické situace
- totální kritika všeho stávajícího
- sklon k potlačování a popírání seriózních argumentů a nesnášenlivost vůči jiným názorům
- snaha o získání voličů příslibem jejich ochrany a zlepšení jejich životního stylu
- vyhrocovat problémy společnosti a konfrontace se státní mocí
- vytváření konspirativních teorií
- odmítání celého demokratického systému.

2.1.3 Charakteristika levicového extremismu

Levicový extremismus klade do popředí princip rovnosti a tento se snaží šířit na všechny oblasti společenského života. Levicový extremisté vycházejí z ideologií anarchismu a komunismu a komunistických odnoží. Snaží se o zásadní převrat nastaveného sociálního i politického řádu. Odmítají dosavadní politické tradice a usilují o nastolení společenského uspořádání, kde bude rovnost ve všem, a který přivodí stav úplné spokojenosti a harmonie na zemi.¹⁷

Pro levicový extremismus je typické, že se snaží o rovnost všech lidí bez rozdílu a tato rovnost by měla být ve všech oblastech společenského života. Anarchismus a komunismus jsou ideologie, ze kterých levicový extremismus vychází a na tyto dva proudy se také dělí. Levicový extremisté se hlásí k revolučnímu násilí a jejich činnosti směřují dle prosazované ideologie, buď k nastolení socialisticko-komunistického režimu, nebo ke společnosti, jenž bude bez vlády – anarchismu.¹⁸

2.2 Komunismus

Termín „komunismus“ je používán v různých významech, především však označuje utopickou vizi budoucí společnosti tak, jak ji předpověděli Marx a Engels. Za druhé, označuje ideje a politiku komunistických stran údajně inspirovanou marxistickými principy. Za třetí, používá se k pojmenování režimů, které zřídily

¹⁷ DANICS, Š., KAMÍN, T. *Extremismus, rasismus a antisemitismus*, Praha, 2010, s. 39.

¹⁸ DANICS, Š. *Extremismus*, Praha, 2003, s 20.

komunistické strany po příchodu k moci, například v Sovětském svazu.¹⁹

Komunismus, stejně jako socialismus, vychází ze socialistického hnutí, jež bylo do moderní podoby zformováno na konci 18. a počátku 19. století. Toto hnutí poukazovalo na nespravedlnost ve společnosti pramenící z existence soukromého vlastnictví, které v důsledku rozvrací společnost přiživováním materialismu a prohlubováním rozporů mezi dělníky a vlastníky či zaměstnavateli a zaměstnanci.²⁰

Nejhlavnějším symbolem komunismu je rudý prapor, který byl v 19. až 20. století vnímán jako symbol levicově revoluční. Tento byl následně za bolševické revoluce doplněn o srp a kladivo, jakožto znak spolupráce dělníků a rolníků. Prapor se srpem a kladivem je v dnešní době chápán jako znak marxismu a leninismu a jeho odnoží, zatímco západní komunisté užívají znaku rudých třešní.²¹

2.2.1 Marxismus

Tento směr představuje základ komunistických myšlenek a stojí u základů jak komunismu, tak socialismu. Jeho podobu ovlivnil raný kapitalismus 19. století a velmi špatné pracovní podmínky nastupující dělnické třídy.²²

Základy marxismu a komunismu položili Karl Marx a Friedrich Engels. Marxismus nevytvořil dělnické hnutí. Analyzoval postavení dělnického hnutí a sociálních vztahů, ekonomickou teorii, ale hlavně vizi, kde dělnická třída zvítězí nad vykořisťovateli. Proto se stal základní ideologií radikálních dělnických skupin.²³

Marxovou vizí byla společnost, v níž nebude vykořisťování. Tudíž je potřeba zajistit, aby neexistoval třídně rozdělený svět. Nebude existovat dělník, který tvrdě pracuje a dostává nízký plat sotva stačící na živobytí od kapitalisty, který, díky práci dělníka a prodeje jeho finálního výrobku, si žije nad poměry. Zlikvidování soukromého vlastnictví je podle Marxe jediná cesta, jak zabránit třídnímu rozdělení, neboť právě soukromý majetek určuje třídní rozdíly. V nové společnosti nebudou tyto třídní rozdíly a tato bude také bezstátní, neboť stát se stará pouze o zájmy kapitalistů.²⁴ Jenže není známo, jak takováto společnost má vypadat a fungovat.

¹⁹ HEYWOOD, A. *Politické ideologie*, Praha, 2008, s. 112.

²⁰ HEYWOOD, A. *Politické ideologie*, Praha, 2008, s. 102.

²¹ CHARVÁT, J. *Současný politický extremismus a radikalismus*, Praha, 2007, s. 105.

²² CHARVÁT, J. *Současný politický extremismus a radikalismus*, Praha, 2007, s. 88.

²³ CHARVÁT, J. *Současný politický extremismus a radikalismus*, Praha, 2007, s. 88.

²⁴ CHARVÁT, J. *Současný politický extremismus a radikalismus*, Praha, 2007, s. 91,92.

2.2.2 Leninismus

Zakladatelem byl Vladimír Iljič Lenin. Tento byl přesvědčen, že kapitalismus není možné reformovat ani změnit, ale pouze svrhnout za pomoci revolucí. Snažil se o vytvoření revolučního dělnického hnutí, které probudí dělnické masy, se kterými a v jejichž jménu povede socialistickou revoluci. Aby bylo zajištěno fungování komunistické strany a tato mohla vést masy do boje proti kapitalistům, musí být maximálně disciplinovaná. Toto měl zajistit hierarchický způsob vedení strany, jenž Lenin označoval za demokratický centralismus. V této jsou nižší orgány, které volí své zástupce do vyšších orgánů a rozhodnutí, které vydá vyšší orgán, je závazné pro všechny orgány nižší.²⁵

Leninova vize dále upravovala Marxovo učení v tom smyslu, že se vlastně jedná o buržoazní (kapitalistickou) společnost a stát, ale bez buržoazie, již nahradí proletariát (dělníci). Jenže Lenin spoléhal spíše na dělnické hnutí soustředěné v komunistické straně. Proto ve skutečnosti došlo pouze ve výměně, kdy buržoazní aparát byl vyměněn za aparát stranický.²⁶

Lenin zavedl definici imperialismus, což má být vrcholný kapitalismus. Podle tohoto začne kapitalismus pronikat do méně vyspělých zemí a částí světa za účelem zisku. Podle Lenina dojde k proletářské revoluci spíše v těchto nerozvinutých zemích. Proto navrhoval budovat socialismus v kapitalistických zemích, které následně budou budovat socialismus v nerozvinutých zemích, nebo provést několik revolucí v řadě nerozvinutých zemích a tyto pak spojit do federativního státu, který se bude moci ubránit kapitalistickým státům a vytvoří vlastními silami socialismus.²⁷

2.2.3 Stalinismus

Nejedná se o ideologii, jako spíše o způsob vlády, který uvádějí hlavně kritici komunismu v SSSR. Dá se říci, že jde o synonymum pro totalitní způsob vlády a brutální potlačování opozice, kterou zavedl Stalin v době své vlády v SSSR (léta 1924 až 1953).

Stalin, na rozdíl od Marxe, či Lenina, prosadil budování komunismu v jedné zemi a to zřejmě z důvodu zaostalosti SSSR a jeho snaze o ekonomický rozvoj. Provedl masivní industrializaci země a kolektivizaci v zemědělství. Vzhledem k odporu sedláků

²⁵ CHARVÁT, J. *Současný politický extremismus a radikalismus*, Praha, 2007, s. 96.

²⁶ CHARVÁT, J. *Současný politický extremismus a radikalismus*, Praha, 2007, s. 96.

²⁷ CHARVÁT, J. *Současný politický extremismus a radikalismus*, Praha, 2007, s. 96, 97.

rozhodl Stalin o jejich likvidaci, kde se v drtivé většině jednalo o skutečnou fyzickou likvidaci popř. jejich přesunutí do pracovních táborů.²⁸

2.2.4 Trockismus

Je variantou marxismu, odvozená především ze spisů Lva Davidoviče Trockého, zejména z jeho pozdějších prací kritizujících stalinismus v Sovětském svazu. Kromě návaznosti na leninismus si trockismus zachovává původní Marxovu oddanost dělnické revoluci, ale odmítá vidět Sovětský svaz nebo režimy východní Evropy jako autentická ztělesnění socialismu.²⁹ Toto hnutí vzniklo jako protiváha stalinismu. Trockého teorie kritizovala Stalinův režim.

Trockij věřil v nutnost vytvoření politické strany dělnického předvoje. Svou ideologii odlišoval od Stalinismu, kdy odmítal politiku socialismu v jedné zemi a trvání na permanentní revoluci. Vtvořil teorii, která odsuzovala Stalinův režim jako zdegenerovaný a nesocialistický. Trockij volal po nové revoluci v Rusku a návratu zpět k leninským kořenům komunismu.³⁰

Za trockisty jsou dnes označováni ti radikálové, kteří odmítají Stalina, ale vycházejí z Marxe a Lenina, aniž by byli zastánci některé z konkrétních tezí Trockého.³¹

2.2.5 Maoismus

Jedná se o variantu marxismu, kterou vymyslel, rozvíjel a prosazoval čínský politický vůdce a marxistický teoretik Mao Ce-tung. V Čínské lidové republice je tato ideologie stále oficiální součástí doktríny Komunistické strany Číny. Původní Maovy ideologie byly však již změněny.

V jeho modifikované verzi leninismu byla dělnická třída, která v Čínské lidové republice v podstatě neexistovala, nahrazena rolnictvem. Toto mělo představovat revoluční předvoj, protože podporoval spíše zemědělství než industrialismus. Mao Ce-tung věřil, že následuje ideologii marxismu-leninismu, upravenou pro podmínky v Čínské lidové republice. Prakticky spojil Leninovo učení s vojenskou strategií.³²

²⁸ CHARVÁT, J. *Současný politický extremismus a radikalismus*, Praha, 2007, s. 97, 98.

²⁹ MILLER, D et al. *Blackwellova encyklopedie politického myšlení*, Brno, 2003, s. 520.

³⁰ CHARVÁT, J. *Současný politický extremismus a radikalismus*, Praha, 2007, s. 100.

³¹ CHARVÁT, J. *Současný politický extremismus a radikalismus*, Praha, 2007, s. 100.

³² CHARVÁT, J. *Současný politický extremismus a radikalismus*, Praha, 2007, s. 101.

2.2.6 Eurokomunismus

Není to jasně definovatelný pojem a nejedná se o konkrétní doktrínu. Jde o označení procesu v sedmdesátých letech 20. století, ke kterému došlo u většiny západoevropských komunistických stran jako reakce na nedemokratický vývoj v SSSR. Tento proces byl umocněn hlavně potlačením pražského jara vojsky Varšavské smlouvy a sovětská invaze do Afganistanu. Většina západoevropských komunistických stran se odklonila od Moskvy a snažila se najít svou vlastní cestu. Reformy vedly k odklonu od revolučních postupů a snaha o bližší spolupráci s dalšími levicovými stranami.³³

2.3 Anarchismus a jeho ideové projevy

Základní myšlenkou anarchismu je odmítání státu, jakož i vlády a práva, které stát nutně provázejí. Vidí moc a autoritu jako utlačovatele, s jehož útlakem je potřeba bojovat a směřovat společnost směrem, kde nebude existovat moc jedněch nad druhými. Anarchisté by rádi bezstátní společnost, ve které svobodní jednotlivci spravují své záležitosti na základě dobrovolně uzavřené dohody, nechtějí žádné donucování.

Anarchistická ideologie nikdy nevytvořila jednotnou politickou teorii. Anarchistické myšlenky navazují na ty proudy, které se zabývají osvobozením člověka. Jejich základem je přesvědčení, že člověk je ve své podstatě spíše dobrý a rozumný než špatný a hloupý. Nepotřebuje tedy žádnou instituci, která by ho vedla (např. stát a jeho donucování), neboť se dokáže řídit sám. Hlavní představa, která je základem anarchismu, stojí na přesvědčení, že společnost by měla být spravována bez jakékoli donucovací autority, včetně autority státu. Podle anarchistů stát vykonává své pravomoci pouze a jen pro svůj vlastní prospěch. Volby podle anarchistů nejsou změnou, neboť umožňují pouze změnu v rámci státního dozoru. Anarchisté se shodují na odporu vůči státu, ale nedokáží se shodnout na ekonomickém uspořádání společnosti. Taktéž se nedokáží shodnout na použití násilí.³⁴

Původní anarchistická symbolika vychází z anarchistického praporu, který je černý, popř. černý a rudý, kdy rudá barva znázorňuje stejně jako u komunismu revoluci a černá barva zemi nebo také negaci všech vlajek – antivlajku. Od šedesátých let 20.

³³ CHARVÁT, J. *Současný politický extremismus a radikalismus*, Praha, 2007, s. 101, 102.

³⁴ CHARVÁT, J. *Současný politický extremismus a radikalismus*, Praha, 2007, s. 112, 113.

století je znakem anarchistů písmeno A v kruhu, jenž bylo zavedeno zřejmě v období občanské války ve Španělsku a do povědomí ho zavedl anarchistický tisk.³⁵

2.3.1 Individualismus

Základem je představa suverénního jedince, který bude samostatný, soběstačný a bude dosahovat svých cílů za pomoci dobrovolné spolupráce a pomoci ostatních nebo po dohodě s nimi.³⁶

Různí individualisté uvádějí, že lidé by se měli spojovat pouze pokud je to v jejich vlastním zájmu. Majetek je pouze projev moci a síly. Stát je ztělesněním utlačovatele a je možnost ho nahradit systémem tržní směny mezi dobrovolně spolupracujícími subjekty. Tento by mohl nahradit všechny funkce státu i jeho bezpečnostních složek, jako policie a armády. Zákony nejsou potřeba, neboť ještě nikdy nikoho neučinily spravedlivějším a jediný závazek a právo je dělat vždy to, co pokládáme za správné.³⁷

2.3.2 Mutualismus

Vychází z názorů Pierre-Josepha Proudhona. Tento odsoudil systém ekonomického vykořisťování založený na hromadění kapitálu. Představoval si systém, kdy jedinci mezi sebou směňují zboží bez vzájemného vykořisťování. Proudhon odmítal kapitalismus, který vedl ke hromadění majetku pouze v rukou jedné skupiny lidí. Jednotlivec by měl vlastnit pouze ten majetek, který skutečně využije. Cokoli nad tuto mez je nelegitimní. Podporoval vznik ekonomického systému, v němž by sice existovalo soukromé vlastnictví a výměnný obchod, ale bez zisku. Lidé by vlastnili výrobní stroje, ale byli by odměňováni podle odvedené práce.³⁸

Mutualismus je systém regulární a spravedlivé směny, který jednotlivcům a skupinám umožňuje smlouvat a tak obchodovat se zbožím a službami, aniž by přitom usilovali o zisk a vykořisťování.³⁹

³⁵ KALAMÁR, Š., SVOBODA, I., SUNARDI, T., VOPRŠAL, P. *Terminologie a symbolika užívaná soudobou extremistickou scénou*. Ostrava, 2011, s. 82.

³⁶ CHARVÁT, J. *Současný politický extremismus a radikalismus*, Praha, 2007, s. 114

³⁷ CHARVÁT, J. *Současný politický extremismus a radikalismus*, Praha, 2007, s. 114.

³⁸ CHARVÁT, J. *Současný politický extremismus a radikalismus*, Praha, 2007, s. 116, 117.

³⁹ HEYWOOD, A. *Politické ideologie*, Praha, 2008, s. 195

2.3.3 Syndikalismus

Název je odvozen z francouzského *syndicat*, které znamená odborový svaz. Jádrem syndikalismu je představa boje dělnické třídy proti kapitalismu, který je veden za pomoci dělnických organizací a nepolitických postupů, zvláště za pomoci přímé akce a generální stávky. Klíč ke společenské změně není podle syndikalistů ozbrojená revoluce, ale generální stávka, po které bude následovat reorganizace výrobních prostředků na principu samosprávy. Dle Sorela, který byl jedním z významných teoretiků syndikalismu, je potřeba k rozhybání mas vytvoření mýtu generální stávky, která porazí kapitalismus.⁴⁰

2.3.4 Anarchokomunismus

Tento směr, který se objevil poprvé v polovině 17. století, požaduje likvidaci státu a kapitalismu, včetně peněz. Toto má být nahrazeno sítí dobrovolně spolupracujících a navzájem se podporujících komunit. Odmítá též politickou moc a hierarchii. Hlavní problém je dle anarchokomunismu v námezdní práci a v soukromém vlastnictví, které vedou ke vzniku utlačovatelského státu, který bude hájit neoprávněně nabytá majetková práva menšiny před pracující většinou. Anarchokomunismus se snaží odstranit tuto námezdní práci, zrušit individuální vlastnictví, osvobození jedince a společnosti od státu, jenž je brán jako nástroj hospodářského otroctví. Základem je pospolitost, ve které lidé spolupracují a jimi vyprodukované statky jsou jejich společným majetkem. Možné je jen vlastnictví věcí důležitých pro naše základní potřeby. Ten, kdo se nezúčastní společné práce a nebude se na ní podílet společně s ostatními, nebude moci využívat plody společné práce. Ten kdo se aktivně zúčastní, bude moci využívat společný majetek podle svých potřeb.⁴¹

2.3.5 Anarchokapitalismus

Vznikl ve druhé polovině dvacátého století, kdy se zvětšoval zájem o tržní hospodářství a tím vznikaly radikálnější politické závěry. Ayn Randová (1905-1982), David Friedman a Murray Rothbard (1926-1995) dovedli myšlenky volného trhu do krajnosti a zformulovali teorii jakéhosi anarchokapitalismu. Tvrdili, že stát lze odstranit a nahradit regulovanou konkurencí. Majetek by měli vlastnit suverénní jednotlivci, na jejichž svobodném rozhodnutí bude záviset, zda při sledování svého sobeckého zájmu vstoupí do smluvních vztahů s jinými. Svoboda jednotlivce tak zůstane zachována a trh,

⁴⁰ CHARVÁT, J. *Současný politický extremismus a radikalismus*, Praha, 2007, s. 116, 117.

⁴¹ CHARVÁT, J. *Současný politický extremismus a radikalismus*, Praha, 2007, s. 117.

který žádný jednatlivec ani žádná skupina nekontrolují a kontrolovat nemohou, reguluje všechny mezilidské vztahy.⁴²

⁴² HEYWOOD, A. *Politické ideologie*, Praha, 2008, s. 201.

3 Komunistické subjekty v České republice

Komunismus se stal v současné době označením pro politické směry, které usilují o společnost, v níž nebude rozdíl mezi třídami. Tento směr se opírá o učení Karla Marxe, Friedricha Engelse a Vladimíra Iljiče Lenina.⁴³

Sdružení a hnutí vystupujících pod hlavičkou nebo s odkazem na komunismus nebo jeho ideologii je v České republice celá řada. Pro naši práci hledáme hnutí, která můžeme označit jako extremistická, tudíž splňující podmínky, aby mohla být zařazená mezi extremistická hnutí a sdružení, tj. hnutí nebo sdružení, která ve svých programech odmítají demokratické zřízení, které je v naší republice nastaveno, a dále omezují či jinak potlačují práva a svobody občanů, nabádají k nenávisti, snaží se omezovat suverenitu moci lidu, legálnost a transparentnost státní správy, svobodné a legální působení opozice.⁴⁴

V naší práci potřebujeme objektivní názor k zařazení hnutí působících s odkazem na komunismus mezi extremistická. Tento názor nám mohou poskytnout zejména situační zprávy, které každoročně vydává Ministerstvo vnitra ČR a v nichž jsou uvedeny strany a hnutí, která svými programy, ideologickými postoji vybočují ze zákonných ústavních norem a mají ve svých programech určité prvky netolerance,⁴⁵ ale zároveň neporušují žádný zákon umožňující jejich zrušení či pozastavení jejich činnosti, byť je to téměř na hraně.

Mezi extremistická hnutí patřící k levicovému extremismu pod jeho komunistickou větev lze zařadit následující: Komunistický svaz mládeže a Svaz mladých komunistů Československa, Klub českého pohraničí a Síť revolučních buněk za Marxisticko-leninskou scénu. Za Trockistické spektrum se jedná o Socialistickou solidaritu, Skupinu revoluční mládeže REVO/Socialistická organizace pracujících a Levá prosperita.⁴⁶

⁴³ EXTREMISMUS V ČR, EXTREMISTICKÝ KOMUNISMUS, *Vymezení extremistického komunismu*, [online], Metodický portál RVP, Mareš M. [cit. 2016-1-3]. Dostupné z WWW: <<http://clanky.rvp.cz/clanek/c/g/19113/EXTREMISMUS-V-CR-EXTREMISTICKY-KOMUNISMUS.html/>>

⁴⁴ DANICS, Š. *Extremismus*, Praha, 2003, s 15,16.

⁴⁵ DANICS, Š. *Extremismus*, Praha, 2003, s 50.

⁴⁶ EXTREMISMUS, *Zpráva o extremismu na území ČR v roce 2014* [online]. PRAHA, Ministerstvo vnitra ČR, 2015 [cit. 2015-11-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.mvcr.cz/clanek/extremismus-vyrocnizpravy-o-extremismu-a-strategie-boje-proti-extremismu.aspx>>

3.1 Marxisticko-leninské organizace

Strany a hnutí působící s myšlenkou marxismu-leninismu mají snahu o vládu jedné centralizované strany dosažitelnou násilnou revolucí vedenou proletariátem – dělnictvem.⁴⁷

3.1.1 Komunistický svaz mládeže (KSM)

Komunistický svaz mládeže vznikl po rozpadu Socialistického svazu mládeže 13. dubna 1990. V té době se uvnitř KSM vytvořily tři proudy: 1. reformní demokraticko-socialistický, 2. marxisticko-leninský, 3. trockistický. Z počátku byl KSM hlavní a jedinou mládežnickou organizací pod KSČM.⁴⁸

Po svém třetím sjezdu v roce 1993 se KSM změnil na Ligu levicové mládeže, ale aktivita této organizace brzy ustala. Marxisté-leninisté, kteří byli v organizaci nespokojení, ji rovněž opustili a v prosinci 1993 založili Komunistický svaz mládeže, který se označoval za samostatnou, dobrovolnou, levicově orientovanou mládežnickou organizaci, která ve své činnosti vychází z učení Marxe, Lenina a navazuje na pokrokové tradice mládežnického hnutí.⁴⁹

KSM se zúčastňovali a dodnes zúčastňují akcí pořádaných KSČM, na kterých převažují senioři a KSM tak vyvolává dojem, že komunismus je mezi mládeží populární. Sám KSM organizoval od roku 1997 pochody Praha-Lidice. V roce 1999 se KSM snažil agitovat i na street patry, které pořádali anarchisté a právě těmi byli příznivci KSM těchto akcí vyháněni.⁵⁰

KSM postupem času začal narážet na odpor aktivních antikomunistů, který vyústil dne 21. října 2005, kdy byl doručen podnět Policie ČR Ministerstvu vnitra k rozpuštění KSM a dne 12. října 2006 Ministerstvo vnitra KSM rozpustilo. KSM se soudně bránil a dne 27. ledna 2010 Městský soud v Praze rozhodnutí MV zrušilo. Pravdou je, že činnost KSM nepřerušil ani při dočasném pozbytí právní subjektivity.⁵¹

⁴⁷ CHARVÁT, J. *Současný politický extremismus a radikalismus*, Praha, 2007, s. 88-93.

⁴⁸ BASTL, M., MAREŠ, M., SMOLÍK, J., VEJVODOVÁ, P., *Krajní pravice a krajní levice v ČR*, Praha, 2001, s 31,32.

⁴⁹ BASTL, M., MAREŠ, M., SMOLÍK, J., VEJVODOVÁ, P., *Krajní pravice a krajní levice v ČR*, Praha, 2001, s 32.

⁵⁰ BASTL, M., MAREŠ, M., SMOLÍK, J., VEJVODOVÁ, P., *Krajní pravice a krajní levice v ČR*, Praha, 2001, s 33,34.

⁵¹ BASTL, M., MAREŠ, M., SMOLÍK, J., VEJVODOVÁ, P., *Krajní pravice a krajní levice v ČR*, Praha 2001, s 34, 35.

KSM se na svých internetových stránkách označuje za nezávislou, dobrovolnickou organizaci mladých lidí, která vychází z učení Marxe, Engelse, Lenina a dalších komunistických myslitelů. Tato organizace stojí na straně úsilí o revoluční překonání kapitalismu a následnou snahu o vybudování ekonomických a společenských podmínek pro opětovný návrat socialismu.⁵²

3.1.2 Svaz mladých komunistů Československa (SMKČ)

Sdružení zaregistrované 29. října 2008. Vzniklo původně jako nástupce KSM v době jeho pozastavené činnosti. Mezi oběma hnutími panovalo a dodnes panuje napětí, původně odůvodňované jako ideologické a strategické spory. Hlavní roli v něm však hrály osobní averze a spory (dřívější partnerka předsedy SMKČ Pazdery Sýkorová se vdala za bývalého předsedu KSM Krajča).⁵³

Na svých internetových stránkách uvádějí svou organizaci jako nezávislou organizaci mladých lidí vycházející z vědeckého pohledu na svět a společnost, jenž usiluje o pokrok, který směřuje k socialismu. Členem SMKČ může být pouze fyzická osoba, která žije v České republice a je ve věku 15-35 let. Snaží se sdružovat mladé lidi, kteří chtějí navázat na pokrokové tradice KSM. Dále chtějí získávat mladé lidi pro myšlenky komunismu, která vychází z vědeckého světového názoru marxismu-leninismu. Proto pořádají a zúčastňují se akcí hlavně proti fašizaci prostředí. Odmítají účastenství České republiky v NATO a EU, které označují za imperialistické spolky.⁵⁴

Hlavním strategickým cílem SMKČ je vybudovat komunistickou společnost, ve které nebudou existovat třídy a právní normy a stát bude nahrazen komunistickou společenskou samosprávou.⁵⁵

3.1.3 Klub českého pohraničí (KČP)

Občanské sdružení, které bylo zaregistrováno 22. července 1992. Vzniklo jako reakce na omluvu V. Havla sudetským Němcům za poválečné odsuny. Jeho hlavním cílem byl odpor k sudetoněmeckým požadavkům vůči České republice. Zapojil se též

⁵² KSM, *Kdo jsme*, [online], Komunistický svaz mládeže, 2016 [cit. 2015-11-20] Dostupné z WWW: <http://www.ksm.cz/index.php?option=com_content&task=view&id=19&Itemid=74>

⁵³ BASTL, M., MAREŠ, M., SMOLÍK, J., VEJVODOVÁ, P. *Krajní pravice a krajní levice v ČR*, Praha, 2001, s. 35.

⁵⁴ SMKČ, *o SMKČ*, [online], Svaz mladých komunistů Československa, 2016, [cit. 2016-1-2], Dostupné z WWW: <http://www.komsomol.cz/?page_id=130>

⁵⁵ SMKČ, *o SMKČ*, [online], Svaz mladých komunistů Československa, 2016, [cit. 2016-1-2], Dostupné z WWW: <http://www.komsomol.cz/?page_id=130>

do protestů proti vstupu ČR do EU a umístění amerického radaru na území ČR. Uvnitř klubu působí Historická a dokumentační komise.⁵⁶

Na svých internetových stránkách uvádějí hlavní cíl, chránit a bránit zájmy občanů České republiky, zvláště českého pohraničí před novodobou germanizací České republiky a snah o její hlubší poznání a poznání jejích příčin. Mají snahu o spolupráci s jinými vlasteneckými organizacemi proti všem propagátorům germanizace. Uvádějí snahu o zintenzivnění kulturně výchovné činnosti, zejména k mládeži. K tomuto se snaží využívat významné události a výročí. KČP vydává zpravodaj Hraničář.⁵⁷

3.1.4 Síť revolučních buněk (SRB)

Síť revolučních buněk je organizací, která se na extremistické scéně objevila nedávno. Datovat přesný vznik je těžké, dá se zařadit na konec roku 2013 až leden 2014.

Ač se SRB hlásí jak k anarchismu tak ke komunismu, lze říci, že jejich vazba na komunismus je větší. Už logo SRB, ve kterém je kromě anarchistického „A“ i pětícípá hvězda. Dále se někteří členové mezi sebou oslovují „soudruhu“, hovoří o třídním boji a o dělnické třídě a jejím vykořisťování (v mnoha ohledech SRB připomíná levicové radikální skupiny Frakce Rudé armády - RAF, Revoluční buňky - RZ a Rudé brigády, které působily v sedmdesátých letech minulého století ve Spolkové republice Německo, respektive v Itálii).⁵⁸ Proto zde SRB zařazujeme mezi organizace marxisticko-leninské.

SRB je síť buněk, které provádějí jednotlivé akce, ale organizační struktura samotné organizace není pevně stanovena. Pod jednotlivé akce se podepisují vlastní buňky (např. buňka 492, buňka N95, buňka Divoká srdce, buňka Ohnivý pozdrav, buňka Kuchaři benzinového hněvu, buňka Plameny hněvu). Všechny buňky SRB jsou spojeny společnou ideologií, kterou je otevřený boj proti kapitalismu a podpora všech druhů odporu, který sami označují za proletářský. SRB se hlásí k anarchismu a ke komunismu, kdy jejím cílem je svrhnout kapitalismus a nastolit skutečný komunismus, marxismus. Důležité je pro ně odstranění moci a provedení revoluce.

⁵⁶ BASTL, M., MAREŠ, M., SMOLÍK, J., VEJVODOVÁ, P. *Krajní pravice a krajní levice v ČR*, Praha, 2001, s 42, 43.

⁵⁷ KČP, *Stanovy*, [online], Klub českého pohraničí, 2014, [cit. 2016-1-2], Dostupné z WWW: <<http://www.klub-pohranici.cz/news/stanovy-kcp-z-s-aktualizovana-verze-s-ucinnosti-od-1-1-2014/>>

⁵⁸ ALTERNATIVNÍ SVĚT, *Síť revolučních buněk, nová generace hnutí odporu?* [online], Alternativní svět, 2015, [cit. 2016-02-20]. Dostupné z WWW: <<http://altsvet.blog.cz/1505/sit-revolucnich-bunek-nova-generace-hnuti-odporu>>

Pro SRB je typický absolutní odpor proti všem represivním složkám, které působí v České republice. Již několikrát provedla útoky na majetek Policie ČR i majetek Městské policie. Jednalo se většinou o služební vozidla, která byla pomocí podomácku vyrobených časovaných zápalných zařízení nebo zápalných lahví zapálena. Na stránkách SRB (<https://revolucnibunka.noblogs.org/>) lze získat návody k vyrobení těchto zařízení a tzv. Molotovových koktejlů. Na těchto stránkách lze nalézt i Černorudou příručku, která obsahuje návody jak se nenechat chytit a co dělat, když zjistí, že je sleduje policie apod.

SRB prosazuje násilí proti nepříteli a snaží se vytvářet strach v jeho řadách. Dá se říci, že SRB provádí boj formou městské guerilly a provádějí sabotáže a pečlivě připravené útoky, aby nedocházelo k jejich odhalení.

3.2 Trockistické organizace

Jedná se o část levicově orientované politické scény, která byla v době minulého režimu v opozici. Mezi oponenty minulého režimu bylo mnoho významných trockisticky orientovaných aktivistů, jejichž podstatná část byla po revoluci volena za liberální politické strany. V porevoluční politické scéně vznikly s příchodem mladé generace nové trockistické strany a hnutí,⁵⁹ z nichž námi uvedené jsou v dnešní době z trockistických neaktivnější.

3.2.1 Levá perspektiva (LP)

Občanské sdružení vzniklé v roce 2009 jako organizace Nová antikapitalistická levice. Od dubna 2010 se snaží získat podpisy pro registraci politické strany. V roce 2013 došlo k přejmenování na Levou prosperitu. Za cíl mají, jak sjednocení trockistického spektra, ale i expanzi po vzoru Nové antikapitalistické strany působící ve Francii.⁶⁰

V roce 2013 došlo k upuštění od myšlenky stát se politickou stranou a nově se snaží jako občanské sdružení zaměřit se na obranu sociálně vyloučených, na

⁵⁹ EXTREMISMUS A MENŠINY, *Trockistické organizace v České republice*, [online]. Středoevropské politické studie, Bastl Martin 2001, [cit. 2015-11-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.cepsr.com/clanek.php?ID=75>>

⁶⁰ BASTL, M., MAREŠ, M., SMOLÍK, J., VEJVODOVÁ, P. *Krajní pravice a krajní levice v ČR*, Praha, 2001, s 50, 51.

antifašismus, pořádání různých kempů.⁶¹

LP provozuje též internetovou právní poradnu pomáhající zaměstnancům, nájemníkům a obětem exekucí. Snaží se zapojovat do antifašistických a antirasistických pochodů aktivit např. blokády pochodů a mítinků neonacistů.⁶²

3.2.2 Socialistická solidarita (SocSol)

Další z krajně levicových stran počítajících se do trockistických je Sociální solidarita. Vznikla na podzim roku 1990, kdy používala název Dělnická demokracie. Od ostatních trockistických proudů se odlišovala v mnoha bodech. Hlavním rozdílem byla otázka třídní povahy zemí východního bloku (státní kapitalismus vs. zdegenerovaný dělnický stát). V roce 1992 došlo uvnitř strany k rozkolu mezi anarchisty a Revoluční solidaritou, kdy Revoluční solidarita vydala leták, který anarchisty kritizoval. Došlo k odchodu některých anarchistů ze strany a také ke změně názvu, právě na Revoluční solidaritu. K poslední změně názvu došlo v roce 1996 na Socialistickou solidaritu se zkratkou SocSol.⁶³

V roce 1996 i přes odchod sympatizantů zvýšila SocSol své aktivity. Zejména ostře kritizuje minulý režim, proti němuž protestovali již od léta 1989. Také podporovala politiku ČSSD, jíž se snažila posunout více doleva.⁶⁴

Od podzimu 1997 až do února 1998 probíhaly uvnitř neshody, které vyústily v odchod několika členů, kteří založili Socialistickou organizaci pracujících.⁶⁵

Na internetových stránkách SocSol (www.solidarita.socsol.cz) se můžeme seznámit s programem. Zde uvádí, že nesouhlasí s globálním kapitalismem, ve kterém chudí dále chudnou a bohatí bohatnou. Lidé jsou nuceni pracovat déle a mít více prací, aby byli schopni uživit rodiny a děti, přičemž nezaměstnanost stoupá. Stamiliony lidí umírají hladem a na léčitelné nemoci. Na těchto stránkách nabízí systém, který má být alternativou ke kapitalismu – systém zdola, kdy se jedná o samosprávné rady, jež rozhodují o politických i ekonomických otázkách. Prosazují solidaritu s pracujícími,

⁶¹ EXTREMISMUS, *Zpráva o extremismu na území ČR v roce 2015* [online]. PRAHA, Ministerstvo vnitra ČR, 2014 [cit. 2015-11-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.mvcr.cz/clanek/extremismus-vyrocnizpravy-o-extremismu-a-strategie-boje-proti-extremismu.aspx>>

⁶² LEVÁ PERSPEKTIVA, *Kdo jsme*, [online], Levá perspektiva, 2013, [cit. 2016-1-2]. Dostupné z WWW: <<http://levaperspektiva.cz/kdo-jsme/>>

⁶³ BASTL, M. *Radikální levice v České republice, Devadesátá léta dvacátého století*, Brno, 2001, s. 86, 87, 89.

⁶⁴ BASTL, M. *Radikální levice v České republice, Devadesátá léta dvacátého století*, Brno, 2001, s. 89.

⁶⁵ BASTL, M. *Radikální levice v České republice, Devadesátá léta dvacátého století*, Brno, 2001, s. 92.

nezaměstnanými a utlačovanými. Dále se na svých stránkách snaží o nábor nových členů. Stránky obsahují i články a komentáře k současnému dění doma i ve světě.⁶⁶

SocSol v roce 202 vydávala svůj vlastní časopis Doleva!, který později nahradily Antikapitalistické noviny, které ještě později nahradil časopis Solidarita.⁶⁷

3.2.3 Socialistická organizace pracujících (SOP)

Základním kamenem Socialistické organizace pracujících se stali bývalí členové SocSol, kteří se po neshodách uvnitř SocSol od podzimu 1997 do února 1998 odtrhli a založili novou stranu a to Socialistickou organizaci pracujících. Prvotní představení jejich přípravného výboru bylo na srpnové street party v roce 1998.⁶⁸

Výbor SOP za svůj hlavní úkol označil vybudovat organizaci, která poskytne zázemí a případné vedení, rady a podporu všem nespokojeným vrstvám populace. Hlavní činností má být propaganda, aktivní spolupráce s hnutími pracujících a s dalšími sociálními hnutími a organizacemi. Snaha o organizování těchto hnutí a to na místní, státní i globální úrovni. Strategie je postavena na přímém oslovování pracujících, sociálně znevýhodněných a znevýhodňovaných jedinců i skupin.⁶⁹

Bojují za socialismus, systém založený na rovnosti a svobodě. Účelem je uspokojování lidských potřeb, kdy vládnoucí třída bude odstraněna dělnickou a bude skoncováno s vykořisťováním a sociálním útlakem.⁷⁰

SOP se přiklání k revolučně marxistickému směru, který je pro ni teoretickou záštitou řešení problémů pozdně kapitalistické společnosti. SOP se distancoval od stalinismu, který je popřením marxismu a socialismu.⁷¹

SOP prosazuje spolupráci s KSČM, kde se snaží předkládat návrhy a to co možná nejradikálnějšího charakteru. Naopak ke stranám jako je ČSSD, je ze strany SOP odpor, neboť strana ČSSD je z jejich pohledu považována za reformistickou.⁷²

SOP se vyznačuje vysokou úrovní vzdělání svých členů, např. oproti SocSol.

⁶⁶ SOLIDARITA, *Za čím stojíme* [online], PRAHA, [cit 2015-11-28]. Dostupné z WWW: <<http://solidarita.socsol.cz/>>

⁶⁷ CHARVÁT, J. *Současný politický extremismus a radikalismus*, Praha, 2007, s. 60.

⁶⁸ BASTL, M. *Radikální levice v České republice, Devadesátá léta dvacátého století*, Brno, 2001, s. 96.

⁶⁹ BASTL, M. *Radikální levice v České republice, Devadesátá léta dvacátého století*, Brno, 2001, s. 97.

⁷⁰ LEBEDA, D. *Vybrané formy rizikového chování, Extremismus*, Praha, 2011, s. 28.

⁷¹ BASTL, M. *Radikální levice v České republice, Devadesátá léta dvacátého století*, Brno, 2001, s. 96, 97.

⁷² CHARVÁT, J. *Současný politický extremismus a radikalismus*, Praha, 2007, s. 160.

Zaměřuje se na aktuální otázky, které analyzuje, komentuje a teoreticky zpracovává v jimi vydávaném časopise *Socialistická avantgarda*, který se řadí mezi jedny z nejkvalitnějších časopisů vydávaných krajní levicí. Pravdou je, že komentáře a analýzy jsou vedeny stranickou formou a v duchu a linii představované politikou SOP.⁷³

Pod Socialistickou organizací pracujících patří též Skupina revoluční mládeže pod zkratkou mezinárodní organizace REVO. Jedná se o jednu z nejúspěšnějších skupin trockistické levice. Je také pravdou, že díky svému zaměření na mládežnické organizace se SOP dostala do konfliktů anarchisty a to dokonce v několika případech i do konfliktů fyzických.⁷⁴

⁷³ BASTL, M. *Radikální levice v České republice, Devadesátá léta dvacátého století*, Brno, 2001, s. 97, 100.

⁷⁴ CHARVÁT, J. *Současný politický extremismus a radikalismus*, Praha, 2007, s. 161.

4 Aktuální komunistické projevy v České republice a jejich bezpečnostní aspekty

Aktuální projevy hnutí, stran a organizací vystupujících pod hlavičkou nebo s odkazem na komunismus nebo jeho ideologii v posledních letech stagnují. Spolupráce mezi jednotlivými organizacemi není samozřejmostí. Často se stává, že vztahy se pohybují mezi spoluprací, tolerancí až k otevřenému napětí a sporům. Zejména se jedná o spolupráci mezi anarchistickými hnutími a trockistickými.⁷⁵

4.1 Rok 2012

V roce 2012 byla marxisticko-Leninská scéna oslabená, ovlivněná různými ideologickými odlišnostmi i osobními spory. Aktivisté tohoto směru se snažili využívat situace v České republice a to jak sociální, ekonomické tak politické. Využívali nespokojenosti obyvatel a zúčastňovali se demonstrací a protivládních happeningů. Jejich účast byla patrná hlavně na akcích pořádaných skupinou Stop vládě. Např. demonstrace v Praze dne 19. 3. 2012 „Protest/Hlasujte proti vládě/Stop vládě/Přijďte pomoci zatknout vládu“, dále Demonstraci proti vládním reformám“ dne 21. dubna 2012 v Praze, „Společný protestní pochod“ dne 22. května 2012 v Praze či shromáždění „Demokracie vypadá jinak“ dne 17. listopadu 2012. Na demonstracích využívali svých stánků k rozšiřování a distribuci svých letáků a tiskovin, skandování svých hesel, vlajkami a transparenty.⁷⁶

KSM se v tomto roce snažila rozšiřovat své názory a postoje hlavně pomocí internetu. Své vlastní akce nepořádali, ale zúčastňovali se akcí jiných levicových sdružení, zejména KSČM, dále pak Klubu českého pohraničí a dalších. Z těchto uvedme např. pietní shromáždění k připomenutí významných výročí komunistického hnutí (např. u příležitosti 64. výročí Vítězného února v Praze dne 24. února či 95. výročí vítězství Velké říjnové socialistické revoluce v Praze dne 7. listopadu), pietní akty k uctění památky zavražděných a umučených komunistických osobností (např. Jožky Jabůrkové dne 30. července v Praze či Anny Kvašové dne 7. ledna v Mírošovicích u Ratají nad Sázavou), tradiční setkání příznivců levice (např. pod Kunětickou horou dne

⁷⁵ BASTL, M. *Radikální levice v České republice, Devadesátá léta dvacátého století*, Brno, 2001, s. 105.

⁷⁶ EXTREMISMUS, *Zpráva o extremismu na území ČR v roce 2012* [online]. PRAHA, Ministerstvo vnitra ČR, 2013 [cit. 2015-12-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.mvcr.cz/clanek/extremismus-vyrocnizpravy-o-extremismu-a-strategie-boje-proti-extremismu.aspx>>

8. září či oslava Haló novin dne 22. září v Praze), solidární akce se zahraničními soudruhy (např. „Demonstrace za osvobození pěti kubánských národních hrdinů“ v Praze dne 12. září) atd.⁷⁷ Nezapomeňme na každoroční setkání příznivců KSČM konaného na Výstavišti v Praze 7 na oslavu 1. máje.

Vztah mezi SMKČ a KSM se nezměnil. Dále přetrvávaly spory o následovnictví resp. nástupnictví SMKČ při pozastavení činnosti KSM a jeho opětovné obnovení činnosti v roce 2010. I díky těmto napjatým vztahům začal SMKČ používat název Sdružení mladých komunistů Československa - Komunistický svaz mládeže.⁷⁸ I SMKČ se jako KSM zúčastňoval akcí jiných levicových hnutí a své akce nepořádal.

Klub českého pohraničí mimo svých běžných shromáždění uspořádal za pomoci Krajského úřadu Liberec vědomostní soutěž žáků středních škol Libereckého kraje na téma „Československá republika v letech 1918 - 1938“. Vzhledem k tomu, že se jedná o žáky, je zde možné nebezpečí využití podobných akcí k propagaci svých radikálních názorů a myšlenek a tím ovlivňování těchto žáků ideologií, která se neslučuje s demokracií v ČR.⁷⁹

Trockistické spektrum reprezentovala v roce 2012 zejména Nová antikapitalistická levice (pozdější Levá perspektiva), SocSol, SOP. I tyto, stejně jako KSM a SMKČ, nepořádali své vlastní akce, ale spíše se přizívovaly na akcích jiných levicových stran a sdružení.⁸⁰

4.2 Rok 2013

Členové marxisticko-leninské scény v roce 2013 se nepodíleli na žádných větších akcích či demonstracích. Své názory a materiály rozšiřovali hlavně elektronicky pomocí internetu a stejně jako v roce 2012 hlavně na akcích, pořádaných jinými levicovými organizacemi a hnutími. Hlavní stranou, kterou k využívali k propagaci svých názorů a rozšiřování materiálů byl KSČM. Dále pak účast KSM na

⁷⁷ EXTREMISMUS, *Zpráva o extremismu na území ČR v roce 2012* [online]. PRAHA, Ministerstvo vnitra ČR, 2013 [cit. 2015-12-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.mvcr.cz/clanek/extremismus-vyrocnizpravy-o-extremismu-a-strategie-boje-proti-extremismu.aspx>>

⁷⁸ EXTREMISMUS, *Zpráva o extremismu na území ČR v roce 2012* [online]. PRAHA, Ministerstvo vnitra ČR, 2013 [cit. 2015-12-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.mvcr.cz/clanek/extremismus-vyrocnizpravy-o-extremismu-a-strategie-boje-proti-extremismu.aspx>>

⁷⁹ EXTREMISMUS, *Zpráva o extremismu na území ČR v roce 2012* [online]. PRAHA, Ministerstvo vnitra ČR, 2013 [cit. 2015-12-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.mvcr.cz/clanek/extremismus-vyrocnizpravy-o-extremismu-a-strategie-boje-proti-extremismu.aspx>>

⁸⁰ EXTREMISMUS, *Zpráva o extremismu na území ČR v roce 2012* [online]. PRAHA, Ministerstvo vnitra ČR, 2013 [cit. 2015-12-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.mvcr.cz/clanek/extremismus-vyrocnizpravy-o-extremismu-a-strategie-boje-proti-extremismu.aspx>>

shromážděních Klubu českého pohraničí. Jednalo se o různá vzpomínková setkání k uctění památek zemřelých či zavražděných komunistických osobností, akce při příležitosti různých výročí, jež jsou spojena s komunismem (vzpomínkové setkání u příležitosti 110. výročí narození Julia Fučíka dne 22. února v Praze, shromáždění u příležitosti 65. výročí „Vítězného února 1948“ dne 25. února v Praze), tradiční setkání příznivců levice (oslava Svatku práce dne 1. května v Praze, 23. ročník „Přátelského setkání Čechů, Moravanů a Slováků“ dne 10. srpna na vrchu Lázek nedaleko Lanškrouna atd.). Hlavní činností mládežnických organizací byla kritika vlády Petra Nečase a po její demisi byla jejich cílem hlavně kritika pravicových pochodů a demonstrací.⁸¹

4.3 Rok 2014

Stejně jako v minulých letech byla i v roce 2014 využívána KSČM marxisticko-leninskými hnutími a sdruženími pro jejich vlastní zviditelnění a propagaci jejich materiálů a názorů. Navštěvovaly stejně jako v minulých letech vzpomínkové a pietní akce a shromáždění pořádaných KSČM. KSM se opět v tomto roce zúčastňovala akcí Klubu českého pohraničí. Také na akcích Společnosti česko-kubánského přátelství.⁸²

Za trockistickou scénu byly v roce 2014 nejaktivnějšími hnutími Levá perspektiva a SocSol, které se zúčastňovaly zejména shromáždění a demonstrací proti demonstracím a shromážděním pravicových extremistů, nebo protiizraelských demonstrací. Také trockisté se snažili o zviditelnění na akcích KSČM.⁸³

Příznivci Levé prosperity a SocSol se zúčastnili několika shromáždění zaměřených proti demonstracím pravicových extremistů, nebo těch, která byla protiizraelsky orientovaná, a také několika akcí KSČM. Společně pak tato uskupení, za podpory dalších, uspořádala ve dnech 31. července – 3. srpna tradiční antikapitalistický

⁸¹ EXTREMISMUS, *Zpráva o extremismu na území ČR v roce 2013* [online]. PRAHA, Ministerstvo vnitra ČR, 2014 [cit. 2015-12-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.mvcr.cz/clanek/extremismus-vyrocnizpravy-o-extremismu-a-strategie-boje-proti-extremismu.aspx>>

⁸² EXTREMISMUS, *Zpráva o extremismu na území ČR v roce 2014* [online]. PRAHA, Ministerstvo vnitra ČR, 2015 [cit. 2015-12-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.mvcr.cz/clanek/extremismus-vyrocnizpravy-o-extremismu-a-strategie-boje-proti-extremismu.aspx>>

⁸³ EXTREMISMUS, *Zpráva o extremismu na území ČR v roce 2014* [online]. PRAHA, Ministerstvo vnitra ČR, 2015 [cit. 2015-12-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.mvcr.cz/clanek/extremismus-vyrocnizpravy-o-extremismu-a-strategie-boje-proti-extremismu.aspx>>

kemp v Heřmanicích v Podještědí.⁸⁴

Nejnebezpečnějším subjektem levicového extremismu v roce 2014 byla Síť revolučních buněk. Tato se v období od ledna do srpna přihlásila k pěti potvrzeným a jednomu nepotvrzenému útoku na hmotné cíle za účelem způsobení majetkových škod. Proti fyzickým osobám nebyly z jejich stran směřovány žádné útoky. Tři žhářské útoky směřovaly proti služebním vozidlům PČR. Při prvním a druhém útoku (ze dne 19. ledna v Litvínově a dne 13. února v Praze) však nedošlo k zahoření zápalných lahví a tedy k žádné škodě na majetku. Až útok ze dne 30. srpna v Ústí nad Labem způsobil zahoření vozidla PČR a škodu zhruba 500.000 Kč. Další dva útoky byly také provedeny pomocí požáru. Jednalo se o zahoření mýtné brány 8. května na Kroměřížsku se škodou cca 3.500.000 Kč. A dne 24. května provedli útok na firmu, která se zabývá mimo jiné prodejem kamerových systémů, při kterém zapálili vstupní dveře její prodejny a způsobili škodu zhruba 50.000 Kč.⁸⁵

4.4 Rok 2015

V prvním čtvrtletí roku 2015 byla díky rostoucí nespokojenosti veřejnosti s vlnou uprchlíků a strachu z islamizace aktivnější anarchistická scéna krajní levice. Marxisticko-leninské a trockistické strany a hnutí se snažily získat veřejnost k protestům proti kolonám americké armády, tzv. Dragounským jízdám, se kterými vyjadřovaly nesouhlas. Toto však i přes intenzivní snahu nemělo větší odezvu. SRB provedla během března několik žhářských útoků na restauraci Řízkárna, kdy jako důvod byl uváděn nezaplacení mezd bývalým zaměstnancům.⁸⁶

Ve druhém čtvrtletí ze strany marxisticko-leninských ani trockistických hnutí nebyla zaznamenána žádná větší aktivita. Pouze SRB provedla (po policejních akcích zaměřených právě proti SRB) šest žhářských útoků většinou na majetek PČR. Jeden z útoků byl však veden opět na majitele restaurace Řízkárna. Dále byly aktivní spíše anarchistické sdružení, které pořádaly akce na podporu islamistů a uprchlíků. Na

⁸⁴ EXTREMISMUS, *Zpráva o extremismu na území ČR v roce 2014* [online]. PRAHA, Ministerstvo vnitra ČR, 2015 [cit. 2015-12-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.mvcr.cz/clanek/extremismus-vyrocnizpravy-o-extremismu-a-strategie-boje-proti-extremismu.aspx>>

⁸⁵ EXTREMISMUS, *Zpráva o extremismu na území ČR v roce 2014* [online]. PRAHA, Ministerstvo vnitra ČR, 2015 [cit. 2015-12-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.mvcr.cz/clanek/extremismus-vyrocnizpravy-o-extremismu-a-strategie-boje-proti-extremismu.aspx>>

⁸⁶ EXTREMISMUS *Souhrnná situační zpráva 1. čtvrtletí roku 2015*, [online]. PRAHA, Ministerstvo vnitra ČR, 2015 [cit. 2015-12-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.mvcr.cz/clanek/extremismus-souhrnnasituačnízpráva1.čtvrtletíroku2015>>

extremistické scéně je zaznamenáno nové Islamofobní spektrum.⁸⁷

I ve třetím čtvrtletí roku 2015 byla aktivnější spíše anarchistická scéna krajní levice. Dá se říci, že protestů proti demonstracím pravice a vlastních shromáždění na podporu uprchlíků se vedle anarchistů zúčastňovali též příznivci marxisticko-leninské a trockistické větve krajní levice, ale nijak výrazně je nevyužívali k propagaci svých ideologií a myšlenek.⁸⁸

4.5 Souhrn

Projevy levicového extremismu se za poslední roky prakticky nezměnily. V posledních letech docházelo spíše ke stagnaci aktivit organizací a hnutí spojených s komunismem. Tento jev ale není dobré podcenit. Proto Ministerstvo vnitra vydává zmíněné zprávy o extremismu. Je dobré být připraven a je velice důležité předvídat a moci v pravou chvíli reagovat.

Snaha většiny uvedených hnutí je využívat sociální, ekonomické a politické nespokojenosti veřejnosti. Oslovovat nespokojené občany, sociálně vyloučené, slabé a na ně působit jednoduchou propagandou. Snaží se využít jejich mnohdy těžkou životní situaci a dát jim naději. Slíbit, že opět bude socialismus a všichni se budou mít dobře – opětovné nastolení vlády jedné strany, strany lidu.

Další z velkých problémů je snaha levicových extremistických organizací působit na mládež, která je snadno ovlivnitelná, neboť dosud nemá svůj názor. Zde je důležitá práce ve školách a sdruženích pracujících s dětmi a mládeží, upozorňovat a vysvětlovat takovou formou, aby to bylo snadno stravitelné. Důležitá je nenásilná forma podávání informací.

Největším problémem je činnost SRB, které sice ve druhé polovině roku 2015 omezilo svou činnost, ale lze očekávat jejich další akce především proti represivním složkám, které berou za své největší nepřítelé.

⁸⁷ EXTREMISMUS *Souhrnná situační zpráva 2. čtvrtletí roku 2015*, [online]. PRAHA, Ministerstvo vnitra ČR, 2015 [cit. 2015-12-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.mvcr.cz/clanek/extremismus-souhrnná-situační-zpráva-2.čtvrtletí-roku-2015>>

⁸⁸ EXTREMISMUS, *Souhrnná situační zpráva 3. čtvrtletí roku 2015*, [online]. PRAHA, Ministerstvo vnitra ČR, 2015 [cit. 2015-12-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.mvcr.cz/clanek/extremismus-souhrnná-situační-zpráva-3.čtvrtletí-roku-2015>>

5 Opatření českého státu proti nebezpečným projevům komunismu

Extremismus a jeho projevy jsou nebezpečím pro každou demokratickou společnost. Nebezpečné projevy komunismu spadají pod rámec extremismu, neboť také mohou útočit na samu podstatu demokracie.

Vzhledem k letem 1948 - 1989 byl parlamentem České republiky schválen dne 9. července 1993 zákon č. 198/1993 Sb. o protiprávnosti komunistického režimu a odporu proti němu, ve kterém se říká: ⁸⁹ „Komunistická strana Československa, její vedení i členové jsou odpovědní za způsob vlády v naší zemi v letech 1948 - 1989, a to zejména za programové ničení tradičních hodnot evropské civilizace, za vědomé porušování lidských práv a svobod, za morální a hospodářský úpadek provázený justičními zločiny a terorem proti nositelům odlišných názorů, nahrazením fungujícího tržního hospodářství direktivním řízením, destrukcí tradičních principů vlastnického práva, zneužíváním výchovy, vzdělávání, vědy a kultury k politickým a ideologickým účelům, bezohledným ničením přírody.“

Dalším zákonem zabývajícím se komunistickými zločiny je zákon č. 181 ze dne 12. července 2007, o Ústavu pro studium totalitních režimů a o Archivu bezpečnostních složek a o změně některých zákonů, který mimo jiné: ⁹⁰

a) zkoumá a nestranně hodnotí dobu nesvobody a období komunistické totalitní moci, zkoumá antidemokratickou a zločinnou činnost orgánů státu, zejména jeho bezpečnostních složek, a zločinnou činnost Komunistické strany Československa, jakož i dalších organizací založených na její ideologii,

b) analyzuje příčiny a způsob likvidace demokratického režimu v období komunistické totalitní moci, dokumentuje účast domácích a zahraničních osob na podpoře komunistického režimu a odporu proti němu,

c) získává a zpřístupňuje veřejnosti dokumenty vypovídající o době nesvobody a období komunistické totalitní moci, zejména o činnosti bezpečnostních složek a formách pronásledování i odporu,

⁸⁹ ČESKO, Zákon č. 198 ze dne 9. července 1993, o protiprávnosti komunistického režimu a odporu proti němu, In *Sbírka zákonů, Česká republika, 1993*

⁹⁰ ČESKO, Zákon č. 181 ze dne 12. července 2007, o Ústavu pro studium totalitních režimů a o Archivu bezpečnostních složek a o změně některých zákonů, In *Sbírka zákonů, Česká republika, 2007*

d) převede bez zbytečného odkladu převzaté dokumenty do elektronické podoby,

e) dokumentuje nacistické a komunistické zločiny,

f) poskytuje veřejnosti výsledky své činnosti, zejména zveřejňuje informace o době nesvobody, o období komunistické totalitní moci, o činech a osudech jednotlivců, vydává a šíří publikace, pořádá výstavy, semináře, odborné konference a diskuse,

g) spolupracuje s vědeckými, kulturními, vzdělávacími a dalšími institucemi za účelem výměny informací a zkušeností v odborných otázkách,

h) spolupracuje se zahraničními institucemi nebo osobami, které mají obdobné zaměření.

Dále je Česká republika vázána celou řadou mezinárodních smluv, které musí dodržovat a jimiž je vázána. Toto vyplývá z Listiny základních práv a svobod, kde je v článku č. 10 uvedeno, že vyhlášené mezinárodní smlouvy, k jejichž ratifikaci dal parlament souhlas a jimiž je česká republika vázána jsou součástí právního řádu.⁹¹ Mezi těmito jsou i smlouvy řešící problematiku extremismu. Jedná se hlavně o dokumenty, sloužící k ochraně lidských práv a svobod, např. Mezinárodní pakt o občanských a politických právech č. 120/1976 Sb., Všeobecnou deklaraci práv, Mezinárodní pakt o hospodářských, sociálních a kulturních právech č. 169/1991 Sb. a další.

V listině základních práv a svobod je v úvodním článku uvedeno, že lidé jsou svobodní a jsou si rovni v důstojnosti a právech. Listinou je dán zákaz diskriminace podle barvy pleti, jazyka, víry, náboženství, politického nebo jiného smýšlení, národního původu, sociálního původu, příslušnosti k národnostní nebo etnické menšině, majetku, rodu nebo jiného postavení.⁹²

Jak výše uvedeno, nikdo, mimo jiné, nemůže být diskriminován pro své politické smýšlení. Podmínkou však je, že toto smýšlení není v rozporu se zákony České republiky ani s mezinárodními smlouvami a pakty. Politické strany vyvíjejí činnosti na základě zákona č. 424/1991 Sb. Ten uvádí, že občané české republiky mají právo se sdružovat v politických stranách a hnutích (v právním režimu politických stran

⁹¹ ČESKO. Zákon č. 2 ze dne 16. prosince 1992, Listina základních lidských práv a svobod, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*, 1992, částka 1,

⁹² ČESKO. Zákon č. 2 ze dne 16. prosince 1992, Listina základních lidských práv a svobod, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*, 1992, částka 1,

a hnutí není žádný rozdíl). Stát tyto strany a hnutí pouze registruje, ale k jejich existenci není potřeba jeho povolení. Členem strany může být pouze fyzická osoba starší 18 let a může být členem pouze jedné strany. Vzhledem k neexistenci evidence členů politických stran je poslední podmínka nekontrolovatelná.⁹³ Zákon též uvádí, že nikdo nemůže být omezován ve svých právech z důvodu stranickosti.⁹⁴

V České republice nesmí vznikat a vyvíjet svou činnost strany a hnutí, které:⁹⁵

- Porušují ústavu a zákony nebo jejich cílem je odstranění demokratických základů státu
- Strany a hnutí, které nemají demokratické stanovy nebo které nemají demokraticky ustanovené orgány
- Strany, které směřují k uchopení a držení moci, zamezující druhým stranám ucházet se ústavními prostředky o moc, nebo strany, které směřují k potlačení rovnoprávnosti občanů
- Strany, jejichž program nebo činnost ohrožují mravnost, veřejný pořádek nebo práva a svobodu občanů.

Zakládání jiných spolků a sdružení než jsou politické strany a hnutí upravuje zákon č. 83/1990 Sb. Tento nijak neuvádí, za jakým účelem je možné tyto spolky a sdružení zakládat. Zákon uvádí, že občanská sdružení nesmějí sledovat následující cíle:⁹⁶

- Popírání nebo omezování osobních, politických nebo jiných práv občanů pro jejich národnost, pohlaví, rasu, původ, politické nebo jiné smýšlení, náboženské vyznání a sociální postavení
- Rozněcování nenávisti a nesnášenlivosti z těchto důvodů, podpora násilí nebo jiné porušování ústavy a zákonů

Kromě uvedeného jsou také zakázány způsoby dosahování cílů, v rozporu s Ústavou a platnými zákony. Také jsou zakázána občanská ozbrojená sdružení nebo sdružení s ozbrojenými složkami.

⁹³ DANICS, Š. *Extremismus*, Praha, 2003, s. 43, 44.

⁹⁴ ČESKO. Zákon č. 424/1991 Sb. o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, In *Sbírka zákonů, Česká republika*, 1991

⁹⁵ ČESKO. Zákon č. 424/1991 Sb. o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, In *Sbírka zákonů, Česká republika*, 1991

⁹⁶ ČESKO. Zákon č. 83/1990 Sb. o sdružování občanů, In *Sbírka zákonů, Česká republika*, 1990

Registraci stran a sdružení provádí Ministerstvo vnitra ČR. Toto může zaregistrování odmítnout, pokud by strana nebo sdružení svými stanovami nebo politickým programem porušovala uvedené zákazy. Po zamítnutí registrace je možné podat opravný prostředek k Nejvyššímu soudu ČR. Zákon také stanoví, kdy a za jakých podmínek lze existující politickou stranu nebo sdružení rozpustit nebo pozastavit její činnost.⁹⁷

5.1 Protiextremistická politika

V České republice jsou stále spory na politické i odborné úrovni, koho označit za extremistu a jak proti těmto nepřátelům demokracie postupovat. I sama veřejnost má v tomto velice těžkou situaci, neboť informace, které se jí dostanou jsou mnohdy neucelené a neobjektivní.⁹⁸

Jako nebezpečné projevy komunismu vnímáme ty, které se snaží útočit na samotnou podstatu demokracie, tudíž je lze označit jako extremistické.

Protiextremistická politika státu nerozděluje, zda jde o extremisty levicové, pravicové. Jako taková se snaží napomáhat realizovat celkovou politiku demokratického státu a vytvářet takové sociální i politické podmínky a kulturní a duchovní atmosféru, ve které se budou občané cítit bezpečně a nebudou mít důvody jakýmkoli zásadním způsobem měnit pravidla a hodnoty. Protiextremistická politika je úzce spjata s politikou bezpečnostní, která se zabývá opatřeními zajišťujícími státní nezávislost, teritoriální integritu a přežití vlastního obyvatelstva. Bezpečnostní politika brání základní hodnoty, principy a normy, které stabilizují daný politický systém.⁹⁹

Projevy politického extremismu jsou zaměřeny na základní principy demokracie a ní spojené hodnoty. K těmto patří zejména:¹⁰⁰

- svrchovaný, jednotný a demokratický právní stát
- úcta k právům a svobodám člověka a občana
- lid je zdrojem veškeré státní moci a vykonává ji skrze zákonodárné, výkonné a soudní orgány

⁹⁷ DANICS, Š. *Extremismus*, Praha, 2003, s. 45-48.

⁹⁸ DANICS, Š., KAMÍN, T. *Extremismus, rasismus a antisemitismus*, Praha, 2010, s. 97.

⁹⁹ DANICS, Š., KAMÍN, T. *Extremismus, rasismus a antisemitismus*, Praha, 2010, s. 98.

¹⁰⁰ ČESKO. Zákon č. 2 ze dne 16. prosince 1992, Listina základních lidských práv a svobod, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*, 1992

- politický systém je založen na svobodné soutěži politických stran respektujících základní demokratické principy a odmítající násilí jako prostředek k prosazování svých zájmů
- politická rozhodnutí vycházejí z vůle většiny a respektují práva menšiny

Protiextremistickou politiku lze označit za souhrn opatření zaměřených proti těm, kteří narušují ústavní řád, politický systém a celkovou bezpečnost demokratického státu. V užším slova smyslu je tato brána jako vnitřní bezpečnostní politika demokratického státu, která je přímo zaměřena na prevenci, monitorování, eliminaci nebo přímé postihování konkrétních projevů extremismu. Také se zabývá jednáním, které bylo motivováno extremistickými postoji. Sem patří i útoky vůči symbolům a představitelům demokratického politického systému. V této souvislosti se hovoří o kriminalitě s extremistickým podtextem.¹⁰¹

5.2 Zásady protiextremistické politiky v ČR

Pro úspěšný boj proti extremismu v České republice jsou vytyčeny důležité zásady, které mohou zkvalitnit spolupráci mezi všemi subjekty, které jsou do protiextremistické politiky zapojeny.

Mezi tyto zásady patří:¹⁰²

1. Proporcionalita – Toto vychází z myšlenky, že demokracie nemůže poskytovat žádnou svobodu svým nepřátelům. Větší pozornost je zde věnována boji proti projevům extremismu na základě historických zvláštností dané země.
2. Proaktivnost – Jedná se o ofenzivně prováděnou protiextremistickou politiku, která se snaží ochraňovat základní hodnoty a principy demokratického státu už v základech extremistických aktivit (jde o to, že existují určité hodnoty a principy, které mají pro demokratický řád zvláštní význam a ty je potřeby zvlášť chránit a nedávat je k dispozici extremistům).
3. Derogačnost (derogace-zrušení nebo omezení právního předpisu) – Jedná se o možné omezení základních práv a svobod, zejména, jde-li o preventivní potlačení extremistických aktivit.

¹⁰¹ DANICS, Š., KAMÍN, T. *Extremismus, rasismus a antisemitismus*, Praha, 2010, s. 99.

¹⁰² DANICS, Š., KAMÍN, T. *Extremismus, rasismus a antisemitismus*, Praha, 2010, s. 100-104,108.

4. Preventivnost – Zde je důležité zmapování a postižení příčin vzniku extremismu na našem území a zde potom provádět protiextremistickou politiku. Mějme však na paměti, že ne vždy budou všichni spokojeni a proto je téměř nemožné extremismus zcela potlačit a vymýtit.
5. Komplexnost – Protiextremistická politika potřebuje sladit výše uvedené zásady, které se prolínají, doplňují, ale i střetávají. Je zde i předpoklad překrývání různých protiextremistických opatření v místním, regionálním, celostátním a mezinárodním měřítku. Předpokládá se cílená a úzká spolupráce všech subjektů, které se podílejí na boji proti extremismu v demokratické společnosti.

5.3 Subjekty protiextremistické politiky

Opatření vůči extremismu provádějí orgány a instituce zaměřené na oblast vnitřní bezpečnosti jako jsou Ministerstvo vnitra ČR, BIS, policie, ale také další státní orgány a instituce např. Ministerstvo obrany ČR, Vojenské obranné zpravodajství, Vojenská zpravodajská služba, a dále státní orgány zaměřené na školství, kulturu, mládež a lidská práva.¹⁰³

5.3.1 Ministerstvo vnitra České republiky

Z uvedeného je zřejmé, že hlavním orgánem působícím proti extremismu je Ministerstvo vnitra ČR. Pod MV působí odbor bezpečnostní politiky, který každoročně vydává Zprávu o extremismu na území ČR.¹⁰⁴ Tyto zprávy se zabývají hlavně extremistickými stranami, hnutími, sdruženími a spolky působící v ČR, jejich aktivitami, shromážděními. Dále se v těchto zprávách uvádí, jaké a kolik trestných činů bylo spácháno v souvislosti s extremismem. Zprávy jsou rozděleny do kapitol, které se věnují zvláště krajní pravici, krajní levici, uvádějí poznatky k extremismu z jednotlivých krajských ředitelství Policie České republiky. Dále se zabývají extremismem v zahraničí.

V rámci MV ČR působí také civilně – správní úsek, který, jak výše uvedeno, provádí registraci nových politických stran a občanských sdružení. Pracovníci tohoto úseku mohou stranu či sdružení na základě jejich porušení zákona č.83/1990 Sb. nebo jejich činnosti, která je s tímto zákonem v rozporu, rozpustit nebo pozastavit jejich

¹⁰³ DANICS, Š., KAMÍN, T. *Extremismus, rasismus a antisemitismus*, Praha, 2010, s. 105.

¹⁰⁴ DANICS, Š. *Extremismus*, Praha, 2003, s. 49.

činnost.¹⁰⁵

Jak výše uvedeno, může Ministerstvo vnitra ČR, po splnění výše uvedených podmínek, zrušit či pozastavit činnost. Vzhledem k tématu této práce se jedná hlavně o strany, hnutí, sdružení a spolky, které se hlásí ke komunismu či propagují komunismus nebo jeho ideologie. Pozastavenou činnost mělo sdružení Komunistický svaz mládeže od 12. října 2006, kdy Ministerstvo vnitra KSM rozpustilo. KSM se soudně bránil a dne 27. ledna 2010 Městský soud v Praze rozhodnutí MV zrušilo.

Ministerstvo vnitra dále každoročně vydává Koncepti boje proti extremismu. V těchto dokumentech je zpracováno několik důležitých bodů, které, při jejich dodržování a plnění, by měly vést k aktivnímu potlačování projevů extremismu a jeho šíření.

V těchto dokumentech se uvádí, že je potřeba pravidelně aktualizovat informace na webových stránkách MV, zajistit jejich snadnou dostupnost, kontakt s médii a poskytovat jim objektivní informace, udávat možné dopady násilností spojených s extremismem. Upozorňovat na problematiku extremismu a na problematiku násilí z nenávisli, kterou zaštiťuje Agentura pro sociální začleňování.¹⁰⁶

Dalším důležitým bodem těchto dokumentů je podpora prevence kriminality na školách a školských zařízeních. V tomto duchu je důležité zejména školení pedagogů a pedagogických pracovníků v oblasti prevence extremismu. Totéž platí pro zařízení pro výkon ústavní péče nebo ochranné výchovy zaměřené na oblast prevence extremismu. Do těchto zařízení předávat materiály s danou tematikou. Důležité je také poskytovat potřebnou pomoc a podporu při vzdělávacích a preventivních činnostech ze strany MV a PČR.¹⁰⁷

Důležitá je také podpora protixtremistických preventivních projektů a podpora projektů v oblasti sociálního vyloučení, zavádění probačních programů pro mladé pachatele, které jsou cíleny na snížení projevů násilí. Do těchto programů a podpory je potřeba zapojit také kraje a města a obce. Pořádat konzultace pro zpracovatele

¹⁰⁵ DANICS, Š. *Extremismus*, Praha, 2003, s. 50.

¹⁰⁶ EXTREMISMUS, *Koncepce boje proti extremismu*, [online]. PRAHA, Ministerstvo vnitra ČR, 2014 [cit. 2015-12-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.mvcr.cz/clanek/extremismus- Koncepce boje proti extremismu>>

¹⁰⁷ EXTREMISMUS, *Koncepce boje proti extremismu*, [online]. PRAHA, Ministerstvo vnitra ČR, 2014 [cit. 2015-12-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.mvcr.cz/clanek/extremismus- Koncepce boje proti extremismu>>

shromažďovací agendy a reagovat na jejich připomínky a návrhy.¹⁰⁸

Koncepce boje proti extremismu nezapomíná ani na další proškolení specialistů kriminální policie a velitelů bezpečnostních opatření. Proškolení skupin antikonfliktních týmů a policistů stálých pořádkových jednotek. Specialisté by měli provádět školení policistů základních útvarů a zejména policistů zařazených do krajských pořádkových jednotek. Prohlubovat spolupráci pořádkových jednotek služby kriminální policie a policistů základních útvarů při bezpečnostních akcích spojených s extremismem a důsledně postihovat trestnou činnost na těchto akcích.¹⁰⁹

K problematice extremismu provádět školení státních zástupců a soudců.¹¹⁰

Každoročně Ministerstvo vnitra ČR vydává Vyhodnocení plnění koncepce boje proti extremismu pro uplynulý rok, kde je shrnutí a vyhodnocení daných úkolů, jejich splnění, nedostatky a připomínky na další rok.

K boji proti extremismu policie využívá čtyři hlavní principy:¹¹¹

- Chránit slušné lidi
- Bránit extremistům v jejich nelegálních aktivitách všemi zákonnými prostředky
- Používat násilí jen minimálně. Zasahovat rychle a efektivně jen proti skutečným násilníkům a pachatelům trestné činnosti
- Účelně a efektivně využívat antikonfliktní týmy.

5.3.2 Policie České republiky

Policie České republiky je ozbrojenou složkou, která má na starosti úkoly ve věcech vnitřního pořádku a bezpečnosti. Do jejích úkolů patří i boj proti extremismu. Specialisté zabývající se problémem extremismu jsou ve Skupině extremistické kriminality odboru obecné kriminality Úřadu kriminální služby Policie ČR. Taktéž je

¹⁰⁸ EXTREMISMUS, *Koncepce boje proti extremismu*, [online]. PRAHA, Ministerstvo vnitra ČR, 2014 [cit. 2015-12-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.mvcr.cz/clanek/extremismus- Koncepce boje proti extremismu>>

¹⁰⁹EXTREMISMUS, *Koncepce boje proti extremismu*, [online]. PRAHA, Ministerstvo vnitra ČR, 2014 [cit. 2015-12-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.mvcr.cz/clanek/extremismus- Koncepce boje proti extremismu>>

¹¹⁰ EXTREMISMUS, *Koncepce boje proti extremismu*, [online]. PRAHA, Ministerstvo vnitra ČR, 2014 [cit. 2015-12-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.mvcr.cz/clanek/extremismus- Koncepce boje proti extremismu>>

¹¹¹ PREVENTIVNÍ AKTIVITY, *Informace o extremismu*, [online]. PRAHA, Policie ČR, 2015 [cit. 2015-12-29]. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/preventivni-aktivity.aspx>>

zřízeno oddělení extremismu v rámci odboru terorismu a extremismu Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu.¹¹²

Policie ČR musí být připravena, že extremisté využívají internet, jak k šíření svých názorů, propagaci svých materiálů, náborům, ale také ke svolávání na shromáždění a demonstrace.¹¹³ Extremistická hnutí využívají svých internetových stran k vydávání časopisů. Internet je využíván ke zveřejňování fotografií, mnohdy doplněných i jménem a adresou členů nepřátelených hnutí, ale také policistů nejen kriminální služby protiextremistického oddělení, pořádkových jednotek, zásahových jednotek a UOOZ. Tyto informace jsou pak využívány k útokům na zveřejněné osoby, případně k jejich zastrašování.

Policie každoročně vyhodnocuje stávající i možnou budoucí hrozbu ze stran extremistů. Proto se policie podílí a sleduje shromáždění a akce extremistických sdružení, které často končí násilnými střety jak nepřátelených táborů tak s policií, neboť policie se snaží vždy levicové a pravicové tábory rozdělit a zamezovat jejich střetnutí.¹¹⁴

Samozřejmostí je zapojení do boje proti extremismu také Městské policie, vojenské policie, vězeňské služby i justiční stráž.

Policie se musí zaměřit na trestnou činnost spojenou s extremismem. Pro toto je nutné mít dobře zpracovaný Soubor doporučených postupů vyšetřování. Provádět analýzy těchto trestných činů a vést statistiky trestných činů spojených s problematikou extremismu. Věnovat se možné infiltraci extremistů do řad složek bezpečnostních sborů.¹¹⁵

5.3.3 Bezpečnostní informační služba - BIS

Bezpečnostní informační služba se zabývá získáváním zpráv o extremistických subjektech, jejich činnostech a záměry, které jsou zaměřené proti demokratickým základům, svrchovanosti a územní celistvosti ČR. V BIS existuje oddělení a specialisté, kteří se touto činností soustavně zabývají a k jejich úkolům patří také monitorování jak našich subjektů, působících na extremistické scéně, ale také jejich zahraničních

¹¹² DANICS, Š. *Extremismus*, Praha, 2003, s. 50, 51.

¹¹³ DANICS, Š., KAMÍN, T. *Extremismus, rasismus a antisemitismus*, Praha, 2010, s. 105.

¹¹⁴ DANICS, Š. *Extremismus a militantní demokracie*, Praha 2014, s. 102.

¹¹⁵ EXTREMISMUS, *Koncepce boje proti extremismu*, [online]. PRAHA, Ministerstvo vnitra ČR, 2014 [cit. 2015-12-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.mvcr.cz/clanek/extremismus- Koncepce boje proti extremismu>>

kontaktů.¹¹⁶

Úkolem BIS v oblasti ochrany ústavnosti je tedy sledovat jevy (postoje, aktivity atd.) které:¹¹⁷

- jsou protisystémové, to znamená, že přímo nebo ve svém důsledku ohrožují demokratické základy státu (zejména jeho ústavní uspořádání, chráněné hodnoty, deklarovaná lidská práva a občanské svobody);
- usilují o destabilizaci stávajícího demokratického politického a sociálně-ekonomického systému a jeho nahrazení systémem antagonistickým (totalitou, diktaturou, anarchií), přičemž vědomě působí proti stávajícímu systému destruktivně;
- za účelem dosažení cílů užívají všech dostupných prostředků, včetně těch, které jdou nad rámec právního státu, tj. těch, které jsou prosazovány a realizovány především neústavními, nezákonnými metodami.

Do působnosti BIS patří i takové aktivity, které používají neadekvátní, tj. nezákonné metody k uskutečnění jinak legitimních cílů (např. dílčí změna politického nebo ekonomického rozhodnutí). BIS se tedy zabývá aktivitami subjektů, které se otevřeně či skrytě hlásí k ideologii neslučitelné s právním řádem a demokratickými základy ČR, nebo jejichž aktivity jsou motivovány politicky, ekonomicky či sociálně a které zároveň podněcují k boji proti demokratickému zřízení ČR, k násilným akcím zaměřeným proti představitelům demokratického zřízení, ideologickým odpůrcům a jiným skupinám osob či k potírání práv určitých skupin obyvatel. BIS sleduje i jevy s tím související, které zejména v dlouhodobějším horizontu mohou zvyšovat napětí ve společnosti a přispívat k nedůvěře obyvatel v demokratické principy a právní řád ČR.¹¹⁸

5.3.4 Ostatní subjekty

Mezi ostatní subjekty zabývající se bojem proti extremismu patří vrcholné ústavně-politické orgány státu – parlament a vláda. Stranou nezůstávají ani různé občanské spolky a sdružení. Též akademická sféra se zabývá problémem extremismu a

¹¹⁶ DANICS, Š., KAMÍN, T. *Extremismus, rasismus a antisemitismus*, Praha, 2010, s. 106.

¹¹⁷ BIS, *Demokracie a ústavnost*, [online]. Praha, Bezpečnostní informační služba, zpravodajská služba České republiky, 2015 [cit. 2016-02-10]. Dostupné z WWW: <<https://www.bis.cz/demokracie-a-ustavnost.html>>

¹¹⁸ BIS, *Demokracie a ústavnost*, [online]. Praha, Bezpečnostní informační služba, zpravodajská služba České republiky, 2015 [cit. 2016-02-10]. Dostupné z WWW: <<https://www.bis.cz/demokracie-a-ustavnost.html>>

to zejména vytvářením specializovaných pracovišť k výzkumu extremismu, vydáváním publikací, konferencemi, semináři, které se přímo i nepřímo zapojují do protiextremistické činnosti. I při vyšetřování trestných činů spojených s extremismem si často vyžaduje znalecké posudky z různých oborů (politologie, sociologie apod.).¹¹⁹

¹¹⁹ DANICS, Š., KAMÍN, T. *Extremismus, rasismus a antisemitismus*, Praha, 2010, s. 107.

6 Empirický výzkum vybraného vzorku české společnosti k projevům komunismu

Součástí této bakalářské práce je empirický výzkum na téma Levicový extremismus a komunismus.

Jako metoda sběru dat pro výzkum bylo zvoleno dotazníkové šetření. Hlavním důvodem této metody je rychlý sběr informací, široké spektrum respondentů, pro něž je při správně položených otázkách vyplnění dotazníku jednoduché. Zjištěná data se snadno a dobře zpracovávají. Neúplné dotazníky byly z výzkumu vyřazeny.

Při rozdání dotazníku byla snaha autora o co nejširší vzorek populace. Proto bylo kromě osobního předání dotazníků (v tištěné podobě) zvoleno také v elektronické formě (www.vyplnto.cz/realizovane-pruzkumy/levicovy-extremismus-komunis/). Všichni respondenti byly ujištěni o anonymitě a o tom, že jimi vyplněné dotazníky budou použity pouze do této bakalářské práce.

Celkem bylo předáno 120 kusů tištěných dotazníků respondentům z autorova okolí, dále žákům střední školy a studentům vysoké školy. Návratnost tištěných dotazníků byla 87,5 %, kdy řádně a čitelně vyplněných a tudíž použitelných bylo 105 kusů.

Pomocí internetové služby zřízené pro výzkumy pomocí dotazníků, bylo v období od 8. 12. 2015 do 7. 1. 2016 vyplněno 175 dotazníků.

Celkem z obou dotazníkových šetření bylo vyplněno a použito do této práce celkem 295 dotazníků.

6.1 Cíle a hypotézy

Cílem výzkumu bylo zmapovat povědomí občanů o levicovém extremismu a komunismu a to cca 25 let po revoluci, která do České republiky přinesla demokracii. Dále, zda dotazovaní občané jsou v dnešní době proti komunismu, a jaký je jejich postoj k této problematice. Byly stanoveny čtyři hypotézy.

Hypotéza č. 1: Většina dotázaných nebude souhlasit s KSČM jako s parlamentní stranou. Zde přes 48 % respondentů uvedlo, že si nepřejí, aby KSČM byla parlamentní

stranou. 39 % souhlasilo s KSČM jako parlamentní stranou. Tato hypotéza byla **potvrzena**.

Hypotéza č. 2: Většina dotázaných bude pro zrušení KSČM a to hlavně vzhledem k letem minulým (1948-1989). Dotazovaní nepožadují zrušení KSČM, ale rozdíl byl minimální. Respondentů, kteří byli nebo spíše byli pro zrušení KSČM bylo 41,4 % (122), zatímco těch kteří nepožadují její zrušení bylo nebo spíše bylo 44,4 % (131). Tato hypotéza byla tedy **vyvrácena**.

Hypotéza č. 3: Nejčastějším důvodem pro sympatizování s hnutími levicového extremismu bude nespokojenost s politickým systémem. V této otázce bylo možno uvést několik možností a také svůj názor. Tato hypotéza byl **potvrzena**, kdy Nespokojenost s politickým systémem označilo v dotaznících 69,8 % (206 respondentů) dotázaných a snaha o navrácení starých pořádků byla označena v 41,4 % dotazníků (122 respondentů). Zajímavostí v této otázce je, že téměř pětina dotázaných uváděla mimo jiné i xenofobii a to konkrétně 54 respondentů (18,3 %), přičemž xenofobie je hlavně znakem pravicového extremismu.

Hypotéza č. 4: Dotazovaní nebudou přesně vědět, co je levicový extremismus. Tato hypotéza byla **potvrzena**. Ač bylo 76,2 % (225) dotázaných uvedeno, že si myslí, že ví co je levicový extremismus, v dalších otázkách toto nepotvrdili. Na otázku č. 8 (Setkali jste se osobně s projevy levicového extremismu) odpovědělo téměř 50 % dotázaných, že si nepamatují projevy levicového extremismu. V otázce č. 11 (Napište, které znáte hnutí levicového extremismu) 36,6 % (108) dotázaných neuvedlo žádné. V otázce č. 17 (Které hnutí byste zařadil/a mezi krajní levici) bylo správně většinou dotázaných (cca 60 %) označeno KSM a SMKČ. To může být i daným názvem dotazníku, ve kterém se objevuje slovo komunismus. Další krajně levicová hnutí byla označena méně procenty (AFA - 23,2 %, Levá perspektiva - 31,9 %, Klub českého pohraničí - 10,5 %). I zde dotazovaní uváděli i hnutí krajní pravice a to v poměrně vysokém počtu: DSSS 31,5 % (93), Dělnická mládež 22,7 % (67).

6.2 Dotazníkové šetření – Levicový extremismus a komunismus.

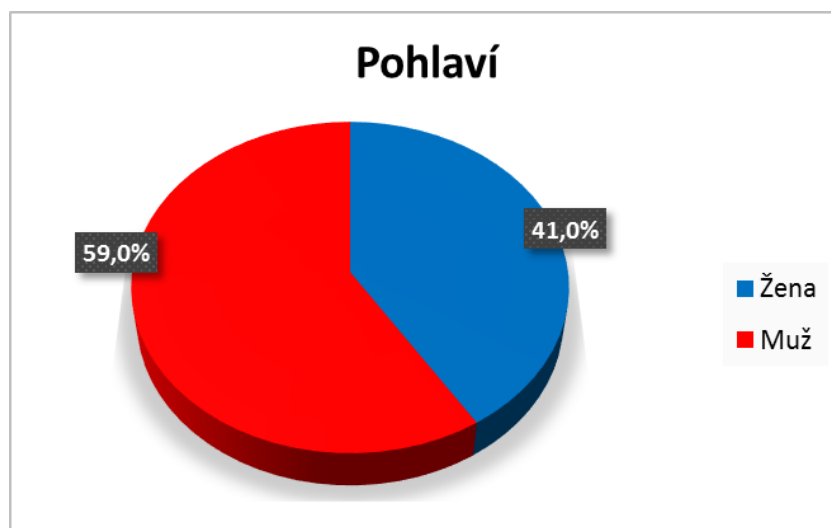
Otázky dotazníkového šetření lze rozdělit na dvě skupiny. V první části se jedná o sociodemografické otázky, které nám charakterizují respondenty. Po této následuje skupina otázek, kterými autor zjišťuje současnou informovanost dotazovaných.

1. Jste:

Muž **59 % (174)**

Žena **41 % (121)**

Z dotazníkového šetření vyplynulo, že více respondentů jsou muži.

2. Která kategorie zahrnuje Váš věk:

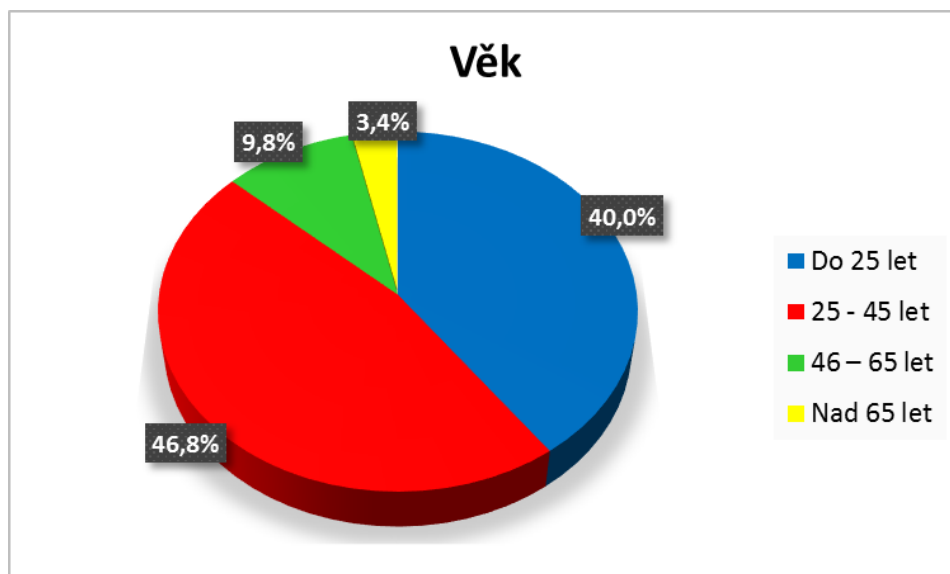
Do 25 let **40 % (118)**

25 – 45 let **46,8 % (138)**

46 – 65 let **9,8 % (29)**

Nad 65 let **3,4 % (10)**

Vysoké procento dotázaných je v kategorii do 25 let, což je z důvodu rozdělení dotazníku na střední škole. Respondentů starších 45 let bylo pouze 13,2 % (39), což je velká škoda, neboť právě jejich názor by byl zajímavý. U těchto je předpoklad, že osobně zažili předlistopadový režim.

3. Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání:

Studující **24,8 % (73)**

Základní **5,4 % (16)**

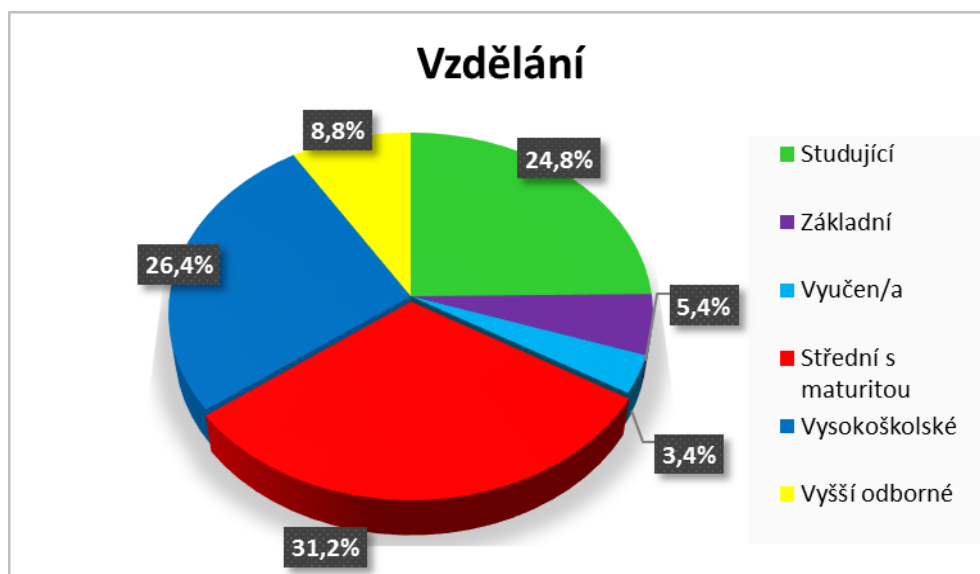
Vyučen/a **3,4 % (10)**

Střední s maturitou **31,2 % (92)**

Vysokoškolské **26,4 % (78)**

Vyšší odborné **8,8 % (26)**

Vysoký počet studujících 24,8 % (73) je dán rozdělením dotazníků na střední škole.

4. Jaké je vaše zaměstnání

Student/ka **37,3% (110)**

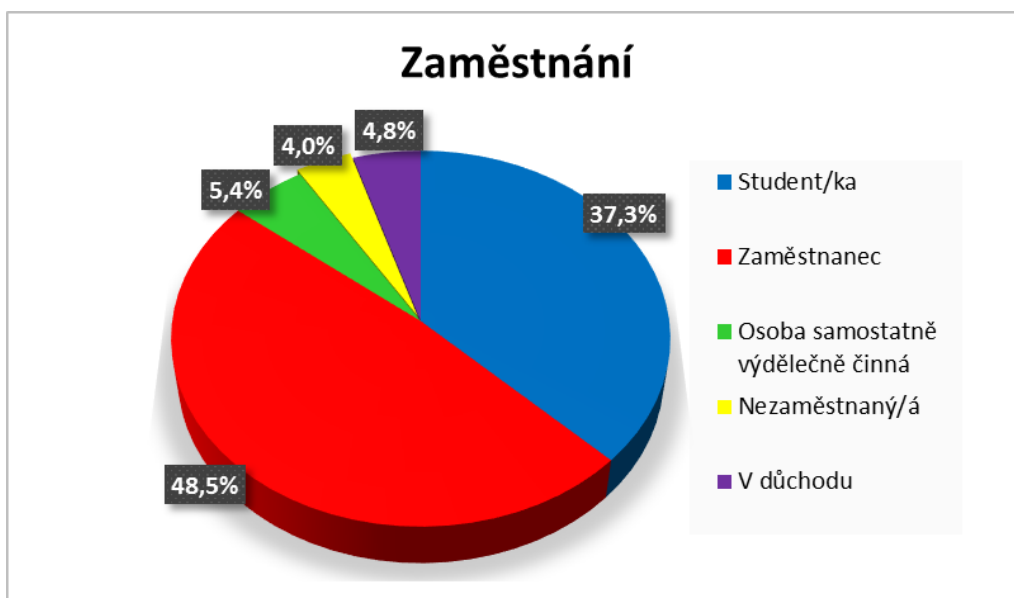
Zaměstnanec **48,5 % (143)**

Osoba samostatně výdělečně činná **5,4 % (16)**

Nezaměstnaný/á **4 % (12)**

V důchodu **4,8 % (14)**

Vysoký počet studujících 37,3% (110) je opět díky rozdělení dotazníku na střední škole a také díky internetovému dotazování, neboť zde dotazníky vyplňují studenti, jenž si sami zadali své dotazníky k vyplnění.

5. Žijete v:

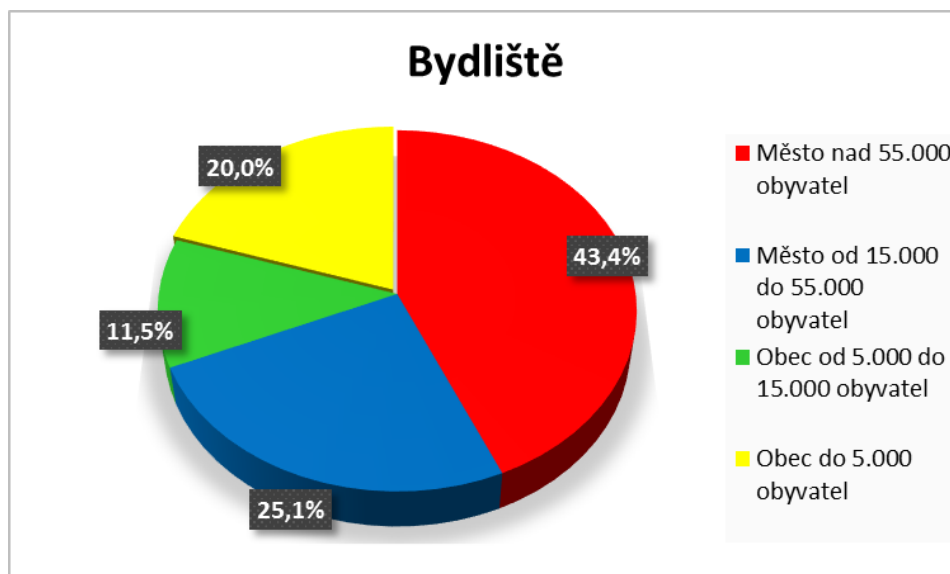
Město nad 55.000 obyvatel **43,4 % (128)**

Město od 15.000 do 55.000 obyvatel **25,1 % (74)**

Obec od 5.000 do 15.000 obyvatel **11,5 % (34)**

Obec do 5.000 obyvatel **20 % (59)**

Téměř polovina respondentů má bydliště ve velkých městech nad 55.000 obyvatel. V těchto městech je větší pravděpodobnost s tím, že se mohou setkat se všemi druhy extremismu.

6. Myslíte si, že víte, co je levicový extremismus:

Ano **42 % (124)**

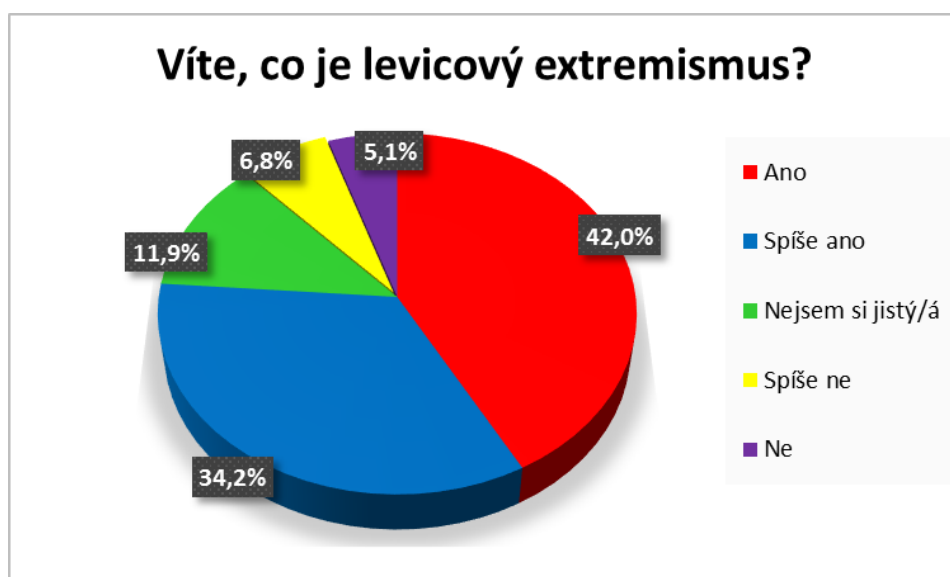
Spíše ano **34,2 % (101)**

Nejsem si jistý/á **11,9 % (35)**

Spíše ne **6,8 % (20)**

Ne **5,1 % (15)**

Překvapivě 76,2 % (225) dotázaných si myslí, že ví co je levicový extremismus. Z následujících odpovědí však vyplývá, že tomu tak není.

7. Váš postoj k levicovému extremismu:

Záporný **42,4 % (125)**

Spíše záporný **21,3 % (63)**

Neutrální **16,9 % (50)**

Nevím, nepřemýšlel/a jsem o tom **14,6 % (43)**

Kladný **2,4 % (7)**

Spíše kladný **2,4 % (7)**

Nadpoloviční většina má negativní vztah k levicovému extremismu. 4,8 % (14) dotázaných má kladný vztah k levicovému extremismu. Nelze říci, že je to mnoho, ale kladný vztah k extremismu je ne-li alarmující, tak minimálně znepokojivý.

8. Setkal/a jste se někdy s projevy levicového extremismu:

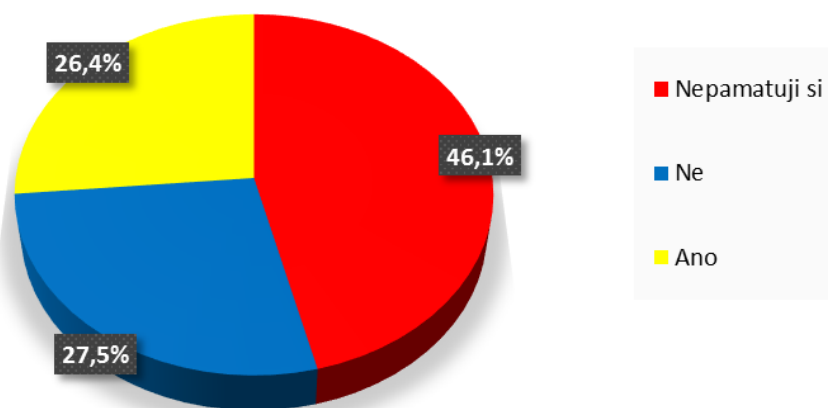
Nepamatuji si **46,1 % (136)**

Ne **27,5 % (81)**

Ano **26,4 % (78)**

Téměř 50 % dotázaných uvedlo, že si nepamatují projevy levicového extremismu. Z toho vyplývá, že dotazovaní zřejmě neví, které projevy patří k levicovému extremismu. Přitom se téměř každý den s nějakými setkáváme (ať již v televizi, na internetu, v tisku, v rozhlase nebo kolem nás v podobě graffiti). To vede k závěru, že dotázaní neví, co je levicový extremismus a potvrzuje to hypotézu č. 4.

Setkal/a jste se s levicovým extremismem?

9. Pokud jste v minulé otázce odpověděli ano, uveďte jaké:

29.5 % (18) respondentů, kteří odpověděli na tuto otázku uvedlo demonstrace. 14.8 % (9) uvedlo graffiti. Další odpovědi byly různé – např. squatteři, vlajky, pokřiky, antifa a pod.

10. Které z následujících tvrzení podle Vás vystihuje současnou situaci v ČR (můžete vybrat více tvrzení)

V ČR je levicový extremismus na vzestupu **35,9 % (106)**

V ČR je pravicový extremismus na vzestupu **51,5 % (152)**

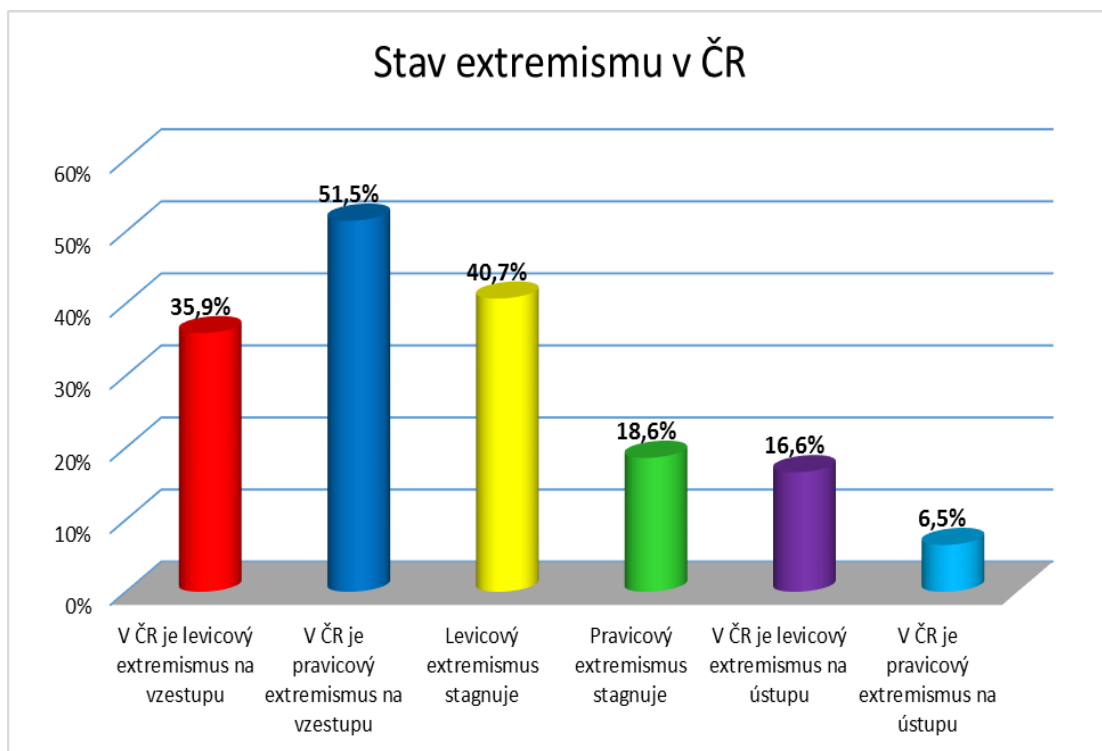
Levicový extremismus stagnuje **40,7 % (120)**

Pravicový extremismus stagnuje **18,6 % (55)**

V ČR je levicový extremismus na ústupu **16,6 % (48)**

V ČR je pravicový extremismus na ústupu **6,5 % (19)**

51,5 % (152) respondentů si myslí, že pravicový extremismus je na vzestupu. Toto může být způsobeno migrační krizí a snahou pravicových stran se díky tomu zviditelnit. Více dotazovaných, 40,7 % (120), si myslí, že levicový extremismus stagnuje, než že je na vzestupu 35,5 % (106). Přesto lze očekávat v reakci na vzestup pravice i postupný nárůst aktivity levicových hnutí.

11. Napište, které znáte hnutí levicového extremismu

AFA, Antifa, anarchisté **25,4% (75)**

KSČM, komunisté **23,7 % (70)**

SMKČ, KSM, mladí komunisté **14,2 % (42)**

DSSS, dělnická strana **4,4 % (13)**

Squatterři **1,4 % (4)**

ČSSD **1 % (3)**

V této odpovědi bylo možné uvést více hnutí nebo organizací. Přesto 36,6 % (108) dotázaných nevedlo žádné s tím, že buď neznají, nebo neví. Zde bylo dokázáno, že značné množství respondentů, kteří odpověděli v otázce č.6 (Myslíte si, že víte co je levicový extremismus?) kladně, ve skutečnosti přesně neví, co je levicový extremismus a která hnutí do něj patří. Zajímavostí je uvedení pravicové Dělnické strany sociální spravedlnosti ve třinácti případech.

12. Podle Vašeho názoru patří strana KSČM k:

Krajní levice **57,6 % (170)**

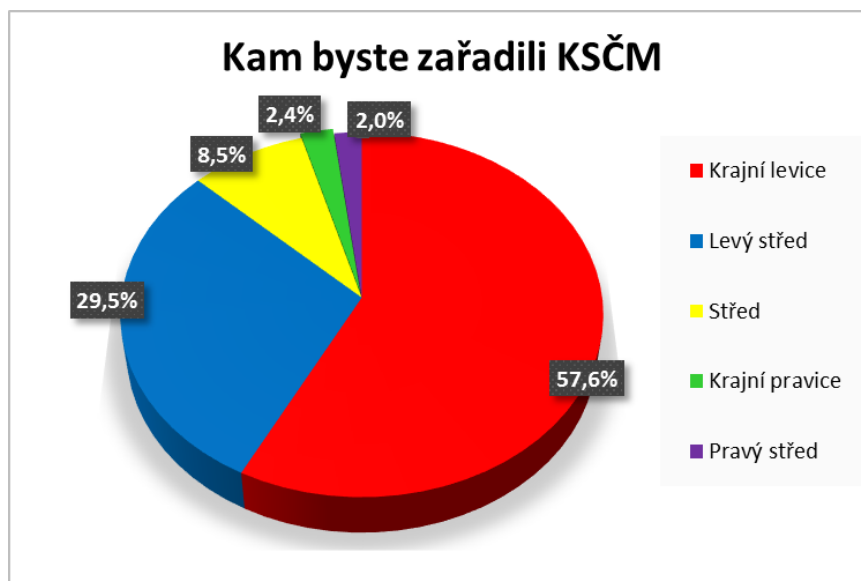
Levý střed **29,5 % (87)**

Střed **8,5 % (25)**

Krajní pravice **2,4 % (7)**

Pravý střed **2 % (6)**

KSČM patří ke krajní levici na pomyslné politické sféře a to potvrdilo i 57,6 % (170) respondentů.

13. Vnímáte KSČM jako extremistickou stranu?

Ano **24,4 % (72)**

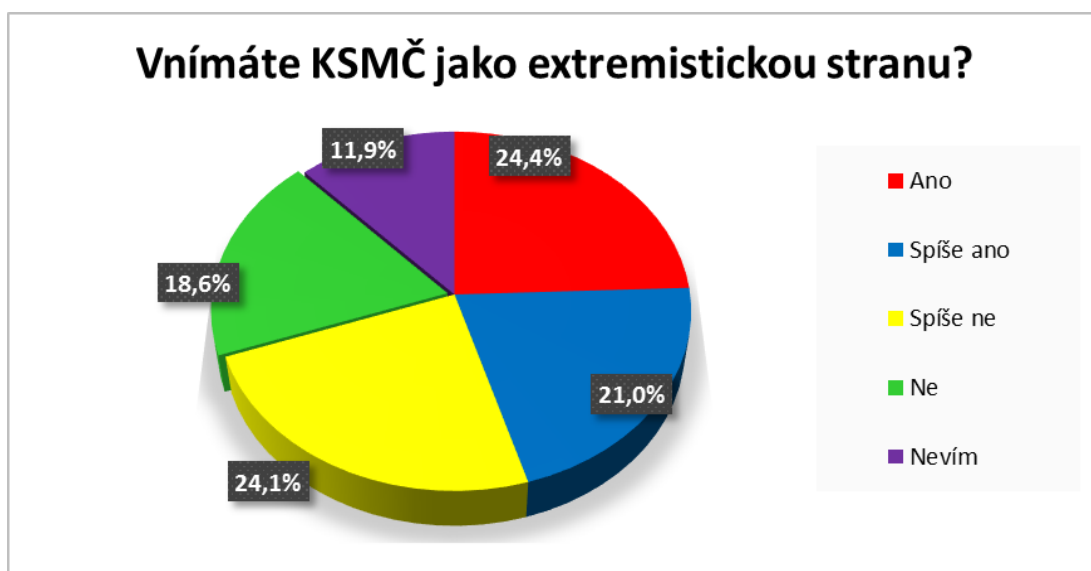
Spíše ano **21 % (62)**

Spíše ne **24,1 % (71)**

Ne **18,6 % (55)**

Nevím **11,9 % (35)**

Téměř 50 % dotázaných vnímá KSČM jako extremistickou stranu.

14. Je dle Vašeho názoru správné, aby KSČM byla parlamentní stranou?

Ne **32,5 % (96)**

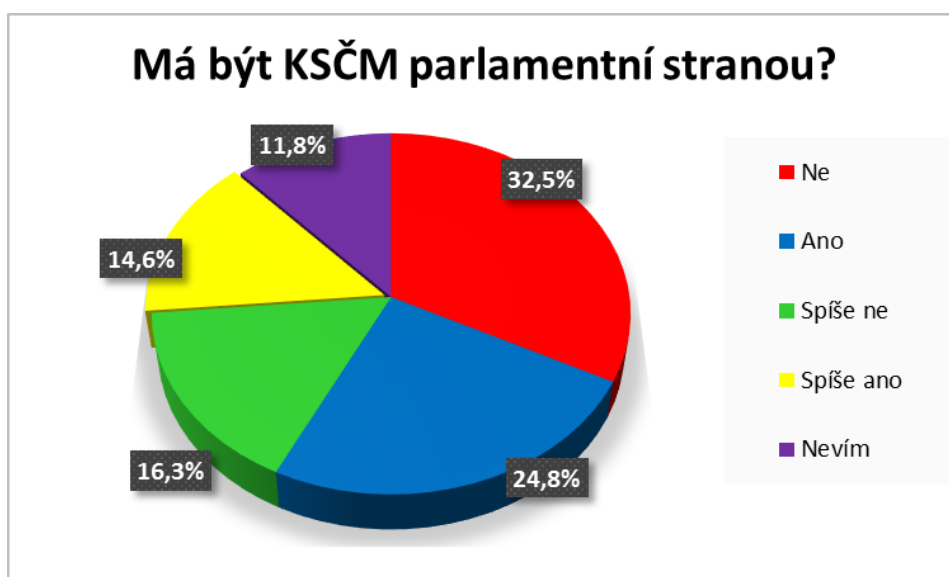
Ano **24,8 % (73)**

Spíše ne **16,3 % (48)**

Spíše ano **14,6 % (43)**

Nevím **11,8 % (35)**

Přes 48 % nesouhlasí s tím, aby KSČM byla parlamentní stranou. Toto potvrzují i poslední výzkumy, ve kterých KSČM postupně ztrácí své voliče.

15. Jste pro zrušení KSČM?

Ne **30,2 % (89)**

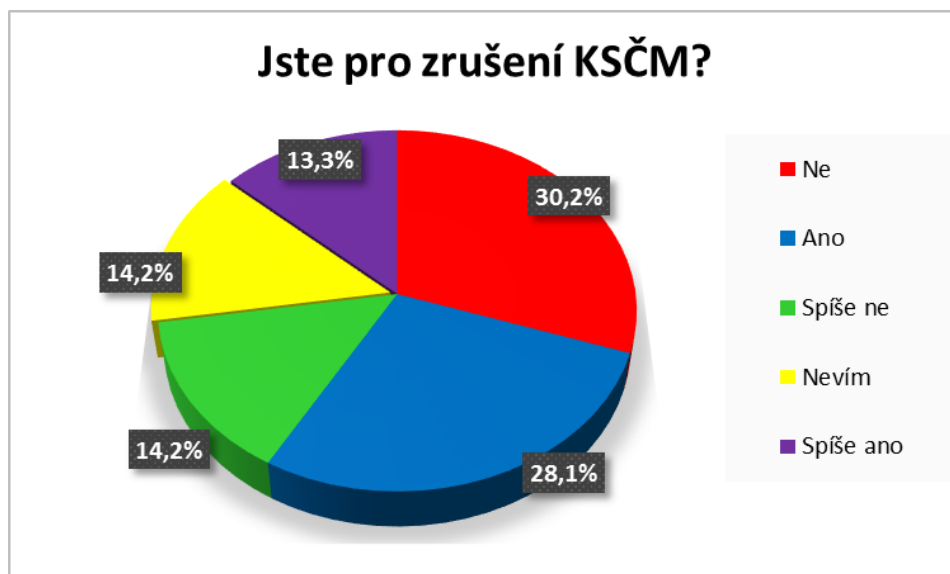
Ano **28,1 % (83)**

Spíše ne **14,2 % (42)**

Nevím **14,2 % (42)**

Spíše ano **13,3 % (39)**

Ač dotázaní nesouhlasí, aby KSČM byla parlamentní strana, přesto přes 44% nepožaduje její zrušení. Na druhou stranu 41% respondentů je pro nebo spíše pro zrušení KSČM.

16. Jaké jsou podle Vás nejčastější důvody k sympatizování s hnutími, které patří k levicovému extremismu?

Nespokojenost s politickým systémem v ČR **69,8 % (206)**

Snaha o navrácení starých pořádků **41,4 % (122)**

Pocit síly a jednoty ve skupině **32,5 % (96)**

Vzdor **25,8 % (76)**

Xenofobie **18,3 % (54)**

Nedostatek jiných aktivit **12,2 % (36)**

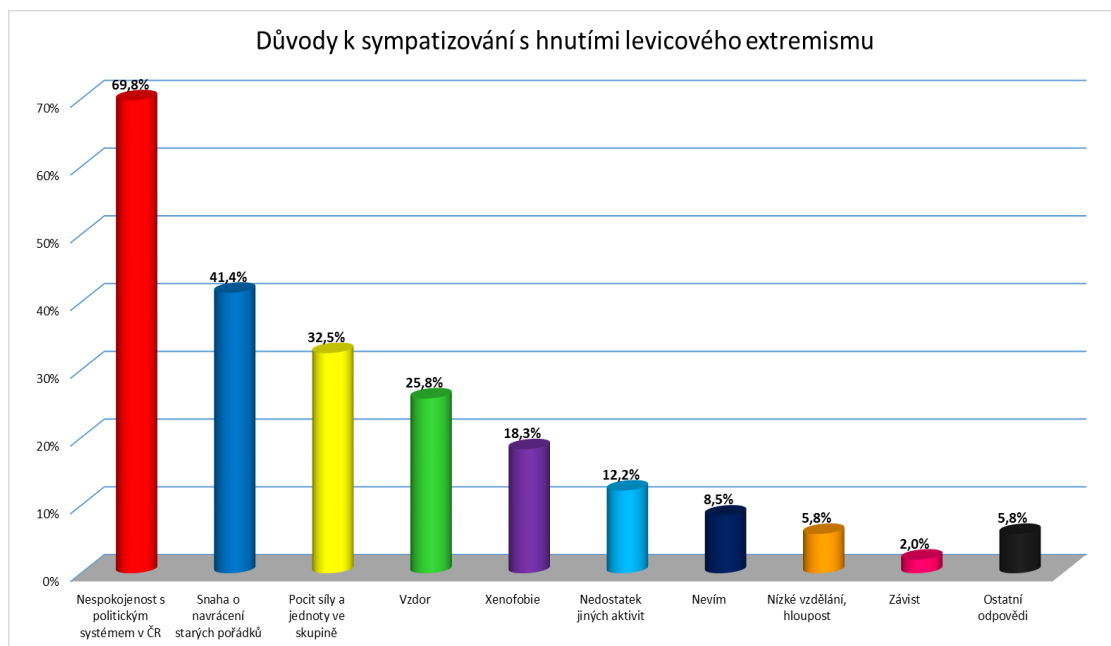
Nevím **8,5 % (25)**

Nízké vzdělání, hloupost, **5,8 % (17)**

Závist **2 % (6)**

Ostatní odpovědi (např., neschopnost jinde vyniknout, špatná komunikace politiků s lidmi, lenost, nechut' sám něco dokázat) **5,8 % (17)**

Tato otázka je potvrzení hypotézy č.3. Zde mohlo být označeno několik odpovědí. Téměř 70 % dotázaných uvedlo nespokojenost se současným politickým systémem jako hlavní důvod sympatizování s levicovými extremisty. Dalším důvodem byla snaha o navrácení starých pořádků 41,4 % (122). Xenofobii, která je znakem pravicového extremismu uvedlo 18,3 % (54) respondentů.

17. Které hnutí byste zařadil/a mezi krajní levice?

Svaz mladých komunistů Československa **60% (177)**

Komunistický svaz mládeže **59,7 % (176)**

Československá anarchistická federace **38,6 % (114)**

Antifašistická akce **32,2 % (95)**

Levá perspektiva **31,9 % (94)**

Dělnická strana sociální spravedlnosti **31,5 % (93)**

Dělnická mládež **22,7 % (67)**

Klub českého pohraničí **10,5 % (31)**

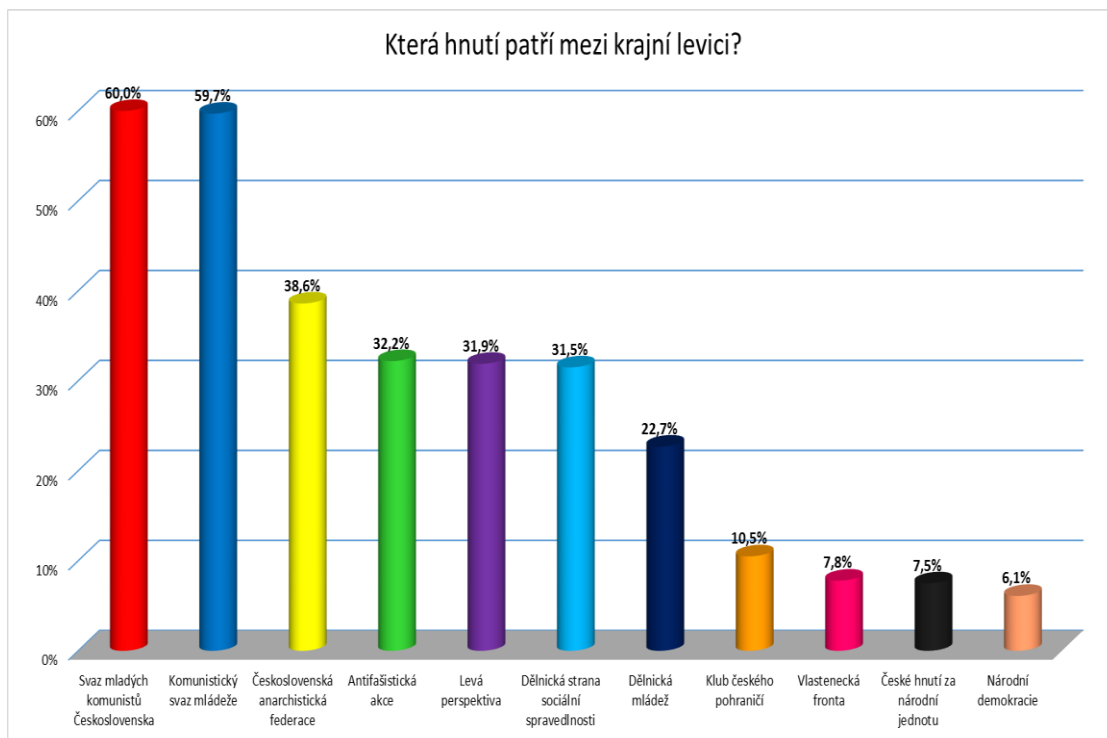
Vlastenecká fronta **7,8 % (23)**

České hnutí za národní jednotu **7,5 % (22)**

Národní demokracie **6,1% (18)**

V této otázce bylo možno označit více hnutí, kdy byly mimo levicová hnutí do dotazníku úmyslně zařazeny i hnutí patřící k pravicovým (pro potvrzení či vyvrácení hypotézy č. 4). Mezi levicová hnutí patří: SMKČ (což uvedlo 60 % dotázaných), KSM (59,7 %), Československá anarchistická federace (38,6 %), AFA (23,2 %), Levá perspektiva (31,9 %), Klub českého pohraničí (10,5 %). Respondenty označované

DSSS (31,5 %) a Dělnická mládež (22,7 %) patří mezi pravicová extremistická hnutí. Označením těchto pravicových hnutí se potvrzuje hypotéza č. 4.

Závěr

Extremismus je průvodním jevem dnešní demokratické společnosti. Jedná se o krajně vyhraněný postoj s neochotou ke kompromisům a odporem ke všeobecně uznávaným normám a pravidlům a každá společnost má občas období, kdy přicházejí hospodářské či politické krize. Právě tyto období jsou využívány extremisty. Lidé jsou náchylnější k naslouchání extremistům. Extremistická hnutí nabízejí jednoduchá, jasná a přímá řešení. Právě tato řešení jsou obvykle značně nereálná, ale pomocí správného zkreslení a propagandy jsou líbivá.

Práce byla rozdělena do dvou částí, teoretické a praktické. V teoretické části byl samotný extremismus charakterizován pomocí několika definic a bylo zjištěno, že ustálená a jednotná definice extremismu dodnes chybí. Bylo provedeno dělení extremismu a rozdělení levicového extremismu s charakteristikami jednotlivých proudů. Autor uvedl a popsal jednotlivá aktivní hnutí působící v současné době v ČR pod hlavičkou nebo s odkazem na komunismus a jejich aktivitu v poslední době. V práci zmíněná Síť revolučních buněk je v současnosti jedním z neaktivnějších subjektů, působícím na české anarcho-komunistické scéně. U této můžeme očekávat i v dalších letech aktivní přístup v odporu proti našemu demokratickému zřízení.

V praktické části práce byl proveden empirický výzkum pomocí dotazníkového šetření. Distribuce dotazníku byla provedena v tištěné a v elektronické podobě. Byly stanoveny čtyři hypotézy. Podařilo se potvrdit tři hypotézy. Hypotézu č. 1 – Většina dotázaných nebude souhlasit s KSČM jako s parlamentní stranou, hypotéza č. 3 – Nejčastější důvod pro sympatizování s levicovým extremismem bude nespokojenost s politickým systémem v ČR a hypotéza č. 4 – Dotazovaní nebudou přesně vědět, co je levicový extremismus. Vyvrácena byla hypotéza č. 2 – Většina dotázaných bude pro zrušení KSČM.

Pomocí dotazníkového šetření bylo zjištěno, že většina nemá povědomí o levicovém extremismu a jeho projevech. Toto může být způsobeno malou informovaností obyvatel. Přičemž podávání objektivních informací a komunikace je jedním z nejdůležitějších kroků pro odstranění extremismu. Síla extremistů je právě v neinformovanosti lidí a podávání zkreslených, neúplných a mnohdy upravených informací. Lidé, kteří budou mít dostatek objektivních informací, se budou moci lépe bránit nebezpečné extremistické propagandě. Důležitá je tedy komunikace,

objektivnost, otevřenost a nabízení alternativ.

Extremismus má mnoho forem a v současné době se nevyhýbá žádnému z evropských států. Proto se s extremismem snaží všechny tyto státy různým způsobem bojovat. V tomto v ČR hraje důležitou úlohu Ministerstvo vnitra a další orgány, které neustále monitorují vývoj extremistické scény a každé čtvrtletí Ministerstvo vnitra vydává Zprávu o extremismu na území ČR. Mezi hlavní nástroje boje proti extremismu jsou komunikace, vzdělanost a vědomosti, spolupráce jednotlivých subjektů působících proti extremismu, odbornost pracovníků působících v této oblasti a také nekompromisní postihy pachatelů trestných činů spojených s extremismem.

Důležitým nástrojem a pomocníkem v boji proti extremismu je vzdělanost a vědomosti. Zde má nezastupitelnou úlohu rodina a škola. Informovaný a poučený člověk si dokáže vytvořit obranné mechanismy vůči nebezpečným myšlenkám. Škola působí preventivně, protože mládež je velmi náchylná na šťavnatou propagandu. Ve škole může docházet nejen k seznámení s extremismem, jeho poznání, ale i ke vzdělávání a nabízení demokratických alternativ. Zde jsou dosud velké rezervy a naskytá se možnost jak zlepšit prevenci před extremismem. Do škol chodí v současné době mnoho odborníků, pohovořit a rozebrat témata např. o drogové problematice, šikaně, prevenci HIV, násilí apod. Bohužel zde chybí nějaké besedy a přednášky na témata extremismu a jeho nebezpečí.

Dalším významným krokem je i spolupráce jednotlivých subjektů působících proti extremismu. Ministerstvo vnitra, Policie ČR, vládní i nevládní organizace by se měly společně snažit odsunout extremismus do bezvýznamné role. S tím souvisí i samotná vzdělanost a informovanost specialistů, kteří jsou zapojeni do boje proti extremismu a jeho odhalování. Je potřeba tyto specialisty neustále vzdělávat, aby věděli co dělat a měli pro to i dostatečný prostor a prostředky. Zde je potřeba hovořit i o zkvalitnění vybavení a zlepšení zázemí, neboť profesionalizace je výhodnější než paušální represe.

Levicový extremismus je v poslední době spíše na ústupu, ale se vzrůstajícími protesty pravicových uskupení proti současnému problému celé Evropy – migraci, lze předpokládat i vzestup levicových hnutí a to jak anarchistických tak komunistických. V dotazníkovém šetření uvedlo 4,8 % (14) dotázaných, že má kladný vztah k levicovému extremismu. Ačkoli se nejedná o nijak vysoké číslo, jde o varování.

Naše demokratická společnost si musí dávat pozor nejen na jednotlivé proudy extremismu, ale na extremismus jako takový, neboť se může snadno rozšířit do celé společnosti, vyústit v násilné akce a pokusit se o odstranění demokratického společenského řádu.

Seznam použité literatury

1. BASTL, Martin. *Radikální levice v České republice, Devadesátá léta dvacátého století*, Brno, Masarykova univerzita, 2001, 121 stran, ISBN: 80-210-2722-3
2. BASTL, Martin; MAREŠ, Miroslav; SMOLÍK, Josef; VEJVODOVÁ, Petra. *Krajní pravice a krajní levice v ČR*. Praha: Grada, 2011. 288 stran. ISBN: 978-80-247-3797-3
3. DANICS, Štefan. *Extremismus*. Praha: Triton, s.r.o., 2003. 62 stran. ISBN: 80-7254-454-3
4. DANICS, Štefan. *Extremismus hrozba demokracie*. Praha: Policie History, 2002. 128 stran. ISBN: 80-86477-07-X
5. DANICS, Štefan. *Extremismus a militantní demokracie*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2014. 125 stran. ISBN: 978-80-7251-430-4.
6. DANICS, Štefan; KAMÍN, Tomáš. *Extremismus, Rasismus a Antisemitismus*. Praha: Policejní akademie České Republiky v Praze, 2010. 154 stran. ISBN: 978-80-7251-286-7
7. HEYWOOD, Andrew, *Politické ideologie*, Praha, Aleč Čeněk, 2008. 368 stran. ISBN: 978-80-7367-098-680
8. CHARVÁT, Jan. *Současný politický extremismus a radikalismus*, Praha, Portál, 2007, 184 stran, ISBN: 978-80-7367-098-6
9. KALAMÁR, Štěpán; SVOBODA, Ivo; SUNARDI, Teddy; VOPRŠAL, Pavel. *Terminologie a symbolika užívaná soudobou extremistickou scénou*. Ostrava, Key publishing s.r.o., 2011. 317 stran. ISBN: 978-80-7418-103-0
10. KOTLÁN, Pavel. *Demokracie ve stínu*, Ostrava, Sokrates, 2003, 176 stran, ISBN: 80-86572-07-2
11. LEBEDA, David. *Vybrané formy rizikového chování, Extremismus*, Praha Raabe, 2011, 47 stran, ISBN: 978-80-87553-25-1
12. MAREŠ, Miroslav. *Pravicový extremismus a radikalismus v ČR*. Brno: Barrister & Principal, 2003. 655 stran. ISBN: 80-86598-45-4

13. MAREŠ, Miroslav. *Symboly používané extremisty na území ČR v současnosti*. Praha: Reprint, a.s. 2006. 80 stran. Manuál pro Policii ČR.
14. MILLER, David, et al. *Blackwellova encyklopedie politického myšlení*, Brno, Barrister & Principal, 2003, 560 stran. ISBN: 80-85947-56-0
15. PÁNA, Lubomír; SOMR, Miroslav. *Metodologie a metody výzkumu*, České Budějovice, Vysoká škola evropských a regionálních studií / Studia VŠERS, 2007, 164 stran, ISBN: 978-80-86708-52-2

Elektronické zdroje

1. Alternativní svět, *Sít' revolučních buněk, nová generace hnutí odporu?* [online], 2015, [cit. 2016-02-20]. Dostupné z WWW: <<http://altsvet.blog.cz/1505/sit-revolucnich-bunek-nova-generace-hnuti-odporu>>
2. BIS, *Demokracie a ústavnost*, [online] 2015 [cit. 2016-02-10]. Dostupné z WWW: <<https://www.bis.cz/demokracie-a-ustavnost.html>>
3. Extremismus, *Koncepce boje proti extremismu*, [online] 2014 [cit. 2015-12-20]. Dostupné z WWW: <[http://www.mvcr.cz/clanek/extremismus-Koncepce boje proti extremismu](http://www.mvcr.cz/clanek/extremismus-Koncepce-boje-proti-extremismu) >
4. Extremismus a menšiny, *Trockistické organizace v České republice*, [online]. 2001, [cit. 2015-11-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.cepsr.com/clanek.php?ID=75>>
5. Extremismus, *Zpráva o extremismu na území ČR v roce 2012* [online]. 2013 [cit. 2015-12-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.mvcr.cz/clanek/extremismus-vyrocnizpravy-o-extremismu-a-strategie-boje-proti-extremismu.aspx>>
6. Extremismus, *Zpráva o extremismu na území ČR v roce 2013* [online]. 2014 [cit. 2015-12-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.mvcr.cz/clanek/extremismus-vyrocnizpravy-o-extremismu-a-strategie-boje-proti-extremismu.aspx>>
7. Extremismus, *Zpráva o extremismu na území ČR v roce 2014* [online]. 2015 [cit. 2015-12-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.mvcr.cz/clanek/extremismus-vyrocnizpravy-o-extremismu-a-strategie-boje-proti-extremismu.aspx>>
8. Extremismus, *Souhrnná situační zpráva 1. čtvrtletí roku 2015*, [online]. PRAHA, Ministerstvo vnitra ČR, 2015 [cit. 2015-12-20]. Dostupné z WWW: <[http://www.mvcr.cz/clanek/extremismus-souhrnná situační zpráva 1.čtvrtletí roku 2015](http://www.mvcr.cz/clanek/extremismus-souhrnnasituační-zpráva-1.čtvrtletí-roku-2015)>
9. Extremismus, *Souhrnná situační zpráva 2. čtvrtletí roku 2015*, [online]. PRAHA, Ministerstvo vnitra ČR, 2015 [cit. 2015-12-20]. Dostupné z WWW:

- <[http://www.mvcr.cz/clanek/extremismus-souhrnná situační zpráva 1.čtvrtletí roku 2015](http://www.mvcr.cz/clanek/extremismus-souhrnná_situační_zpráva_1.čtvrtletí_roku_2015)>
10. Extremismus, *Souhrnná situační zpráva 3. čtvrtletí roku 2015*, [online]. PRAHA, Ministerstvo vnitra ČR, 2015 [cit. 2015-12-20]. Dostupné z WWW: <[http://www.mvcr.cz/clanek/extremismus-souhrnná situační zpráva 1.čtvrtletí roku 2015](http://www.mvcr.cz/clanek/extremismus-souhrnná_situační_zpráva_1.čtvrtletí_roku_2015)>
 11. KČP, *Stanovy*, [online], 2014, [cit. 2016-1-2], Dostupné z WWW: <<http://www.klub-pohranici.cz/news/stanovy-kcp-z-s-aktualizovana-verze-s-ucinnosti-od-1-1-2014/>>
 12. KSM, *Kdo jsme*, [online], 2016 [cit. 2015-11-20] Dostupné z WWW: <http://www.ksm.cz/index.php?option=com_content&task=view&id=19&Itemid=74>
 13. MYŠLENKOVÉ SMĚRY, *Politický extremismus*, [online], Encyklopedie [cit. 2016-01-09]. Dostupné z WWW. <<http://www.evropa2045.cz/hra/napoveda.php?kategorie=7&tema=147>>
 14. SMKČ, *o SMKČ*, [online], 2016, [cit. 2016-1-2], Dostupné z WWW: <http://www.komsomol.cz/?page_id=130>
 15. SOLIDARITA, *Za čím stojíme* [online], PRAHA, [cit 2015-11-28]. Dostupné z WWW: <http://solidarita.socsol.cz/>

Právní předpisy

1. ČESKO. Listina základních práv a svobod ze dne 16. prosince 1992, ústavní zákon č. 2 Ve znění ústavního zákona č. 162/1998 Sb. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 1993, částka 2. Dostupné z WWW: <<http://www.psp.cz/docs/laws/listina.html>>
2. ČESKO. Zákon č. 424 ze dne 2. října 1991 Sb. o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 1991. Dostupné z WWW: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-424>>
3. ČESKO. Zákon č. 83/1990 Sb. o sdružování občanů. *Sbírka zákonů, Česká republika*. 1990
4. ČESKO. Zákon č. 198 ze dne 9. července 1993, o protiprávnosti komunistického režimu a odporu proti němu. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 1993. Dostupné z WWW: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-198>>
5. ČESKO. Zákon č. 181 ze dne 12. července 2007, o Ústavu pro studium totalitních režimů a o Archivu bezpečnostních složek a o změně některých zákonů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2007. Dostupné z WWW: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2007-181>>

Přílohy

Dotazník: Levicový extremismus – komunismus

Dobrý den.

Dovoluji si Vás oslovit v rámci probíhajícího výzkumu, který je součástí mé bakalářské práce na téma Levicový extremismus – Komunismus. Výzkum má odpovědět, zda veřejnost má přehled o tom co je levicový extremismus, pohled veřejnosti na levicový extremismus a konkrétně komunismus. Prosím, pokuste se odpovědět na všechny otázky pravdivě. Předem Vám děkuji za Vaše odpovědi.

1. Jste:

- Muž
- Žena

2. Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání:

- Základní
- Vyučen/a
- Střední s maturitou
- Vyšší odborné
- Vysokoškolské

3. Jaké je Vaše zaměstnání:

- Nezaměstnaný/á
- Student/ka
- Zaměstnanec
- Osoba samostatně výdělečně činná
- V důchodu

4. Která kategorie zahrnuje Váš věk:

- Do 25 let
- 25 – 45 let
- 46 – 65 let
- Nad 65 let

5. Žijete v:

- Obec do 5.000 obyvatel
- Obec od 5.000 do 15.000 obyvatel
- Město od 15.000 do 55.000 obyvatel
- Město nad 55.000 obyvatel

6. Myslíte si, že víte co je levicový extremismus?

- Ano
- Spíše ano
- Nejsem si jistý/á
- Spíše ne
- Ne

7. Váš postoj k levicovému extremismu:

- Kladný
- Spíše kladný
- Neutrální
- Spíše záporný
- Záporný
- Nevím, nepřemýšlel jsem o tom

8. Setkali jste je někdy osobně s projevy levicového extremismu?

- Ne
- Nepamatuji si

9. Pokud jste v minulé otázce odpověděli ANO, uveďte jaké:

.....
.....

10. Které z následujících tvrzení podle Vás vystihuje současnou situaci v ČR (můžete vybrat více tvrzení):

- V ČR je levicový extremismus na ústupu.
- V ČR je levicový extremismus na vzestupu.
- V ČR je pravicový extremismus na vzestupu.
- V ČR je pravicový extremismus na ústupu.
- Levicový extremismus stagnuje.
- Pravicový extremismus stagnuje.

11. Napište, které znáte hnutí levicového extremismu:

.....
.....

12. Podle Vašeho názoru patří strana KSČM:

- Krajní levice
- Levý střed
- Střed
- Pravý střed
- Krajní pravice

13. Vnímáte KSČM jako extremistickou stranu ?

- Ano
- Spíše ano
- Nevím
- Spíše ne
- Ne

14. Je dle Vašeho názoru správné, aby KSČM byla parlamentní stranou ?

- Ano
- Spíše ano
- Nevím
- Spíše ne
- Ne

15. Jste pro zrušení KSČM ?

- Ano
- Spíše ano
- Nevím
- Spíše ne
- Ne

16. Jaké jsou podle Vás nejčastější důvody k sympatizování s hnutími, které patří k levicovému extremismu ? (můžete vybrat více tvrzení):

- Nespokojenost s politickým systémem v ČR
- Pocit síly a jistoty ve skupině
- Vzдор
- Nedostatek jiných aktivit
- Snaha o navrácení starých pořádků
- Xenofobie
- Solidarita
- Nevím
- Jiné – uveďte :

.....

17. Které hnutí byste zařadil/a mezi krajní levice:

- Svaz mladých komunistů Československa
- Dělnická strana sociální spravedlnosti
- Československá anarchistická federace
- Národní demokracie
- Antifašistická akce
- Dělnická mládež
- Vlastenecká fronta
- České hnutí za národní jednotu
- Komunistický svaz mládeže
- Levá perspektiva